

J e g y z ő k ö n y v

az Országos Köznevelési Tanács

2005. szeptember 8-án, csütörtökön, 10 órai kezdettel
az Oktatási Minisztérium (Budapest V., Szalay u. 10-14.)

101. számú tanácstermében megtartott
üléséről

Napirend:

1. A közoktatást érintő egyes törvények módosításáról

Előadók: Sipos János közoktatási helyettes államtitkár
Jakab János szakképzési helyettes államtitkár
Friss Péter főosztályvezető

2. Egyes közoktatási tárgyú jogszabályok módosításáról

Előadó: Czímer László főosztályvezető

3. Az értékelési konferenciát előkészítő bizottság tagjainak megválasztása

Előadó: Dr. Loránd Ferenc, az OKNT elnöke

4. Az OKNT munkatervének elfogadása

Előadó: Dr. Loránd Ferenc, az OKNT elnöke

5. Egyebek

Elnököl: Dr. Loránd Ferenc, az OKNT elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Ferenc Zsuzsa és Varga Erzsébet (Magyar Gyorsírók és Gépírók Országos Szövetsége beszédgyorsíró szolgálat)

Az ülés résztvevői**Az Országos Köznevelési Tanács részéről:**

Dr. Báthory Zoltán
Dr. Brezsnayánszky László
Dr. Dobos Krisztina
Farkas István
Dr. Hadházy Tibor
Dr. Hoffmann Rózsa
Horn György
Dr. Karlovitz János
Dr. Kelemen Elemér
Szilágyi János
Kompaktor Emília
Liskó Ilona
Dr. Loránd Ferenc
Tóth János
Nagy József
Dr. Polinszky Márta
Dr. Szabados Lajos
Szakács Mihályné dr.
Dr. Szenes György
Dr. Trencsényi László
Dr. Vágó Irén
Dr. Vass Miklós
Dr. Vekerdy Tamás

Meghívottként:

Sipos János
Friss Péter
Czímer László
Horváth Gréta
Jekkel Antal
Bagics Lajos
Klész Tibor
Forgácsné dr. Maurer Erika
Makkai László
Kosinszky Zsuzsa

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 13 perc)

DR. LORÁND FERENC, a Tanács elnöke, az ülés levezető elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szeretettel köszöntök mindenkit. Az ülés megnyitása előtt Szenes alelnök úr kért szót, majd napirend előtt Farkas István.

DR. SZENES GYÖRGY: Az új tanév köszöntése nem az én feladatom, de ezen a nyáron történt egy olyan esemény, amit szeretnék megosztani az OKNT azon tagjaival is, akik esetleg nem tudják. Augusztus 20-a alkalmával két OKNT-tag kapott magas állami kitüntetést. Ehhez szeretnék mindannyiunk nevében szívből gratulálni: Loránd Ferenc úr a Magyar Köztársaság tisztikeresztjének polgári tagozatát kapta, Liskó Ilona pedig Trefort Ágoston-díjban részesült. *(Taps.)*

Engedjete meg még egy szarkasztikus megjegyzést azért a kitüntetettekhez – akiknek szívből gratulálok: az élet tényleg furcsa és kiismerhetetlen, időnként olyanok is kapnak kitüntetést, akik megérdemlik. Köszönöm szépen. *(Derültség.)*

ELNÖK: Mi is köszönjük szépen. Farkas Pista!

FARKAS ISTVÁN: Mivel egyelőre még a férfiak életkora nincs titkosítva, jól tudjuk, hogy elnök úr nyáron töltötte be 75. életévét. Ha szabad ezt mondanom, mint egy kicsit a közösség papja is kívánom, hogy az Isten éltesse nagyon sokáig. Kapcsolatunk, barátságunk több mint tizenöt éves. Gondolkoztam, hogy mit olvassak föl neked: Sík Sándor sorait idézném, hogy továbbra is jó erőben és egészségben munkálkodj a közoktatásért:

„Hiszek !/ A kevesek egymásba tett kezében, / A testvérszóban, a bajtársmarokban, / Az érben, amely patak lesz s folyó, / S halott tengerbe életet zuhant. / A Szépségben, hogy szebb és édesebb / A rútnál és szürkét széppé tehet.”

Isten éltesse! *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Annyit szeretnék mondani, hogy nagyon kevés olyan periódus van az életemben, olyan tevékenység, amelyet én nagyobb izgalommal és nagyobb örömmel végeztem és végzek, mint ezt a tisztséget, amit az önök körében, a ti körötökben betölthetek. Nekem ez mindig szellemi erőpróba és szellemi felfrissülés.

Köszönöm tehát nektek, és még egy ki ideig viseljetek el.

Megnyitom az ülést. Köszöntök mindenkit, aki meghívottként napirendi pontjainkhoz megérkezett. Minden bizonnyal megkaptátok-megkapták a pótlólagos anyagokat: az egyebek napirendi ponthoz javasolt megtárgyalandót, és minden bizonnyal azt a levelet is, amelyet az OKNT határozata értelmében az összejöveteleink lelkiismeretes és mindvégig kitartó látogatására való biztatásul kellett megírnom a tisztelt tagságnak.

Szeretném bemutatni – először van körünkben – Szilágyi urat, aki a kamara képviselőjében van jelen. Ő az OKNT legfrissebb, legújabb tagja.

Rátérve az első napirendi pontra, én megkérem a jelen lévő Friss Péter urat és Jekkel urat, hogy tegyék meg bevezető észrevételeiket a megküldött anyaghoz.

Parancsolj, Jekkel úr!

JEKKEL ANTAL: Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntöm az Országos Köznevelési Tanács tagjait. A magam részéről a szakképzési terület vonatkozásában, a szakképzési törvényről, illetve a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló törvény módosításáról szeretnék kiegészítő információkat adni.

Azt gondolom, valamennyiünk előtt ismeretes az, hogy 2003 óta folynak a Nemzeti Fejlesztési Terv munkálatai. Ezen belül a szakképzést érintő két jelentős munka zajlik: az egyik az egy központi program keretében az országos képzési jegyzék és a szakmaszerkezet korszerűsítése, a másik pályázati formában a térségi integrált szakképző központok létrehozását

célzó intézkedés. Ez az egyik nagy csomag, amelyik bizonyos jogszabályi módosításokat indokol. A másik pedig, hogy ez év tavaszán elfogadásra került – 1990 után másodszor – a szakképzés fejlesztésének egy újabb stratégiája, amelynek végrehajtására ez év májusának végén megjelent az 1057-es kormányhatározat, amely számos feladatot konkrétan ír elő a 2013-ig terjedő időszakra.

Először a szakmaszerkezet átalakításával kapcsolatosan szeretném elmondani azt, hogy a Nemzeti Szakképzési Intézetben az elmúlt év össze óta folyik intenzív munka, amelynek keretében talán az elmúlt évtizedek történetében először történik az meg, hogy nem egymástól eközönítetten történik meg az országos képzési jegyzék fejlesztése és egy másik síkon pedig a FEOR fejlesztése, hanem a fejlesztés a foglalkozásokból indul ki. Az elmúlt időszakban 480 foglalkozás és munkakör elemzése történt meg, amelyben 1440 munkaszakértő vett részt és 480 írnok működött közre. A munkakörelemzések alapján megtörtént a munkaszakértők által elkészített anyagok validálása; a validálási munkában 9600 ember vett részt. A validáló szakértők nagy része a jelentését leadta, vagyis a fejlesztési munka eljutott egy olyan stádiumba, hogy a Nemzeti Szakképzési Intézet október 31-éig javaslatot fog készíteni egy új országos képzési jegyzék kiadására; egy olyan jegyzékre, amelyben a szakképesítések modulokból, modulszerűen építkeznek. Ebben a munkában az előbb említett több ezer, vagy talán a tízezres nagyságrendet is meghaladó számú szakértőn kívül egy olyan szakmai grémium is közreműködik, amelyben valamennyi szakképesítést felelős minisztérium részt vesz, továbbá részt vesznek benne a munkaadók és a munkavállalók képviselői.

A modulrendszer kialakítása, a modulzáróvizsgák bevezetése, valamint a szakképesítések alapszakmákra, részsakképesítésekre történő bontása indokolja, hogy ennek egyes elemei a törvény oldaláról is megjelenjenek, melyeket itt az egyes paragrafusokban megtalálunk. A Nemzeti Fejlesztési Terv kapcsán a modulzáróvizsgákkal kapcsolatos jogi szabályozás jelenik meg első körben.

Másrészt a térségi integrált szakképző központok kapcsán létrehozásra kerülnek az úgynevezett tanácsadó testületek, hogy sokkal intenzívebbé váljon az elkövetkező időszakban a szakképzést folytató intézmények és az intézményekben végzeteket alkalmazó munkaadói szervezetek közötti kapcsolat. Ezért az 1057-es kormányhatározat úgy döntött, hogy nemcsak a térségi integrált képzőközpontok mellett, hanem az intézmények egy részénél, nevezetesen az 500 tanulóval többet foglalkoztató intézmények mellett ki kell alakítani ezeket a tanácsadó testületeket. A tanácsadó testületekben munkaadói, munkavállalói szervezetek vesznek részt. Ezeknek a szervezeteknek a célja az, hogy közvetítsék az intézményeknek és az intézményfenntartóknak a munkaerőpiac igényeit és azokat a szakképesítéseket, várható szakmákat, változásokat, amelyek döntően befolyásolják egy adott térség szakmaszerkezetét, ami nem zsákutcás képzéseket jelent, hanem ténylegesen olyan képzések beindítására ösztönzi az intézményrendszert, amelyek befejezése után nem második, harmadik, ötödik szakmát kell tanulni, hanem ténylegesen el lehet helyezkedni a munkaerőpiacon. Ez tehát a harmadik sarkalatos jellegű változás, ami a szabályozásban megjelenik.

Ugyanakkor új fogalmak is megjelennek, nevezetesen a tanuló-előszerződés intézményrendszere. Ismert, hogy az elmúlt időszakban a minisztérium a kamarákkal együttműködve nagyon nagy lépéseket tett annak érdekében, hogy a képzés gyakorlati része közelebb kerüljön a valósághoz, az élethez, és a gyakorlati képzés ne iskolai tanműhelyekben, hanem gazdálkodó szervezeteknél valósuljon meg. Ez maga a tanuló-szerződés. Ugyanakkor a tanuló-előszerződés egy olyan intézmény, amelyik arra próbál kísérletet tenni, hogy az alapképzésben az első évben iskolai tanműhelyben lévő tanulók és a gazdálkodók egymásra találjanak, és már jó előre lehessen mindkét oldalról számolni azzal, hogy amikor a szakképzés a specializációs szakaszba jut, ténylegesen létre is jön egy tanuló-szerződés. Ez tehát egy olyan intézményes garancia, amelyik elősegíti a tanuló-szerződések létrejöttét. Az elmúlt években ezen a területen jelentős változások mentek végbe; körülbelül öt év alatt több mint négyszeresére nőtt a tanuló-szerződéssel gyakorlati képzésben résztvevők száma - amíg az ezredfordulón ez a szám még 6000 körül mozgott, az ideai tanévben már 21 000 fölé ment -, és a minisztérium

szakemberei és a kamarák szakemberei azon dolgoznak, hogy ez tovább növekedjen. Ezt a folyamatot próbálja erősíteni a tanuló-előszerződés.

A másik, ami újdonságként megjelenik, és ez a kormányhatározatból adódik, hogy tudniillik bevezeti a nívódíjat azon szakképző intézmények számára, amelyeknek a tanulói tartósan és jól elhelyezkednek a munkaerőpiacon. Ezt egyfajta pályakövetési rendszerrel próbáljuk elérni és ezáltal is ösztönözni az intézményeket arra, hogy ténylegesen a munkaerőpiacra képezzenek, ne másra.

Bizonyos pontosítások vannak a hozzájárulási törvény vonatkozásában, amelyek elsősorban a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium és az Oktatási Minisztérium közötti munkamegosztás világosabbá, egyértelművé tételére vonatkoznak.

Még egy fontos dolog van, ami megjelenik: a hiányszakmákra való oktatás és képzés. Bizonyára tudják a tisztelt tanács tagjai, hogy egyre feszítőbbé válik Magyarországon, hogy számos szakképesítésben nincs tanuló, nem lehet beiskolázni, jelentős munkaerő-piaci hiány jelenik meg. Ezért ösztönözni próbáljuk mind a tanulókat, mind az intézményeket arra, hogy azokban a szakképesítésekben, amelyekben most már lassan százezres nagyságrendben megjelenő munkaerőhiány van, tanuljanak. A tanuló oldaláról ez egyrészt a tanuló-szerződés vonatkozásában mintegy 20 százalékkal magasabb térítési díjat jelent, másrészt a gazdálkodó szervezetek számára is különböző kedvezmények fogalmazódnak meg – amint ez olvasható is az önök előtt lévő törvénytervezetben –, ha a hiányszakmákban fogadnak tanulókat.

A szakképzés vonatkozásában alapvetően ezek a fontosabb, érdemi változások, és szeretnénk, ha ebben a támogatásukat bírhatnánk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mielőtt megnyitom a kérdések és a hozzászólások sorát, Friss Péternek adom meg a szót, hogy a közoktatási szférát érintő változásokról szóljon.

FRISS PÉTER: Tisztelt OKNT! Ebben a tematikus törvénycsomagban az oktatással kapcsolatos más törvényeket érintő változásokra is olvashatók javaslatok. A közoktatási törvényt illetően ezek egy része kapcsolódik a szakképzési törvényben megcélzott változásokhoz, nem jelentéktelen része a közoktatási törvényben jelenik meg, de vannak más típusú javaslatok is.

Az egyik ilyen javaslatcsoport az úgynevezett fejlesztő felkészítés és ehhez kapcsolódóan a fejlesztő iskola fogalmának kiterjesztésével kapcsolatos. Itt gyakorlatilag arról van szó, hogy civil és szakmai szervezetek kezdeményezésére a súlyosan fogyatékos, halmozottan hátrányos helyzetű, beteg gyermekekre, mintegy 1600-1800 gyerekre a tankötelezettség kiterjesztésre kerüljön, és számukra az eddiginél nagyobb, heti 20 óras – akár otthoni, akár, ha lehetőség van rá, intézményi – fejlesztést lehetővé tevő ellátást tudjunk biztosítani az iskolarendszer keretében is.

A javaslatok másik csoportja a felvételi eljáráshoz kapcsolódik. Ezek egy részéről már a sajtóban lehetett olvasni. Gondosabb olvasás esetén látható, hogy kicsit félreértelmezték a javaslat lényegét. A javaslat lényege az általános iskolai felvételekre vonatkozik, megerősítve azt a szabályt, hogy nem lehet felvételi vizsgát tartani – ez egy régi szabály – az általános iskola vonatkozásában. Ugyanakkor többféle eljárással a ma az iskolák részéről tapasztalható szabad gyermekválasztás jogát kívánja korlátozni, befolyásolni, többféle elemmel. Egyrészt azzal, hogy a körzeti iskolákban, ha szabad hely marad, elsődlegesen az azon a településen lakó gyerekeket kell felvenni, közülük is elsődlegesen a hátrányos helyzetű tanulókat, és ha még további helyek maradnak, akkor bevezeti a szabad szemelgetés helyett a sorsolás intézményét, 2007-re javasolva ezt a módosítást.

Ugyanakkor kibővíti a kötelező felvételt biztosító iskolák körét. Eddig kötelező felvételt biztosító iskola általános iskola vagy szakiskola lehetett. Ezt kibővíti középiskolákkal is, hogy mód legyen középiskola kötelező felvételt biztosító iskolaként történő kijelölésére. Ez nyilván helyi döntés, és a helyi szükségleteknek megfelelően, adott esetben, ha erre indok van.

Ugyancsak az iskolai előrehaladás segítését javasolják azok a paragrafusok, amelyek a többcélú intézményben, illetve a kistérségi egységes iskolában lévő tanulók számára a felvételi nélküli bejutás lehetőségét adják. Ha egységes iskoláról van szó, akkor az egységes iskolában működő középiskola a saját egységes iskolájában tanuló gyerekek számára külön felvételi vizsgát nem szervezhet, hanem a pedagógiai programban kell azt az eljárásmodot rögzíteni, amelynek nyomán a gyerekek a saját iskolájukon belüli, bármilyen típusú középiskolai részre tovább tudnak haladni.

Oktatásszervezéssel kapcsolatos és a kistérségi együttműködést erősítő szabály található a 36. §-ban, amely azt írja elő, hogy ha a kistérségi együttműködésben, kistérségi feladatellátásban a feladatot átvállalja egy kistérség, akkor a megyei feladatellátási kötelezettség megszűnik: az a kistérségre száll át, és a kistérségen belül végződnek el mindazok a kötelezettségek és jogok, amelyek ezzel járnak, és ilyen módon biztosítja az ott elvégzendő feladatok ellátását.

Van a törvényben több pontosítás, fogalomhasználati pontosítás – ezeket most nem fogom részletesen ismertetni. Bár az előterjesztők sajnós elkövették azt a hibát, hogy nem válik ketté, nincs jelölve a módosítás meg az eredeti szöveg, tehát sok esetben egy-egy szó módosítása nem tűnik ki. *(Sipos János: Az indoklásból kiderül.)* Az indoklásból kiderül, de önkritikusan mondom, nyilván jobban segítette volna, ha eleve olyan anyag készül, amiből ez egyértelműen látszik.

Még egy, talán az oktatási törvénykezési javaslatok között szokatlan elem, amikor a büntető törvénykönyvet, illetve a szabálysértési törvénykönyvet érinti javaslat: az állami vizsgák megzavarása bűncselekmény, illetve szabálysértés kategóriát vezet be. Az érettségi vizsgát és az OKJ-s, tehát a szakmai vizsgákat is adott esetben ugyanúgy érinti. A tavasszal történtek tapasztalatai, tanulságai egy ilyen fajta többletvédelmet indokolnak az állami vizsgáknak, ezért született meg ez a javaslat.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én is köszönöm szépen. Államtitkár úr?

SIPOS JÁNOS: Főosztályvezető úr mindent elmondott.

ELNÖK: Az előterjesztők részéről? *(Nincs jelzés.)* Nincs. Kérdések következnek. Szenes György!

DR. SZENES GYÖRGY: Mondandómat három kérdés köré szeretném – nagyon röviden, nem hozzászólásként – megfogalmazni.

Az első rögtön a tervezett törvénymódosítás szakképzésről szóló részének 3. §-ának (6) bekezdésére vonatkozik. Hogyan képzelem el a minisztérium az önkéntes adatszolgáltatás alapján a pályakövetés feladatait? Ez valószínűleg egy kutatási, kérdőíves dolog lehet, hiszen egy végzett tanulót erre kötelezni nem lehet, hogy ő bármit bárkihez visszajuttasson. Van-e erre valamiféle elképzelés?

A második kérdésem a 3. oldalon az (5) bekezdésről szól. Nem tudom, ez hányadik paragrafus, de egyértelműen arról szól, hogy miket kívánnak bevonnai a szakmai tanácsadó testület döntési jogkörébe. Az egyik: a szakképző iskolában oktatott szakképesítések körének meghatározásában egyetértési jogot, döntési kompetenciát kíván adni. Azt gondolom, ez alapvetően az önkormányzati törvénybe ütközik. Az önkormányzati törvény kétharmados, ezt ebben a törvényben szabályozni nem lehet. A beiskolázás tekintetében az önkormányzat dönt, még az iskola sem igazán – nemhogy egy tanácsadó testület. Én javasolnám ennek a kivételét, vagy, ha tudjátok, hogyan lehet ezt megcsinálni, akkor osszátok meg velünk.

Ugyanez igaz a b) paragrafusra is, a 6. pont b) részére: a fejlesztési támogatás felhasználásáról nem dönthet testület, az igazgató egy személyben felelős a gazdálkodásért,

semmilyen lehetőség nincs arra, hogy valami testület döntsön ebben a kérdésben. Azt gondolom, ez hibás megfogalmazás.

Ha átalakítanánk ezeket a részeket úgy, hogy ki kell kérni a tanácsadó testület véleményét, azt el tudom fogadni, mert természetes, hogy ki kell kérni, de ebben döntési jogkör nincsen.

Hogy értelmezendő a 10. oldal 28. § (3) bekezdése? Mert ha úgy, ahogy én ezt értem, akkor zene füleimnek, ha nem, akkor nem tudom, hogy értelmezendő. Tehát hogy az iskoláknak ez után már nem kell felnőttképzés tekintetében akkreditációs eljárást folytatniuk, ha ez a képzési profiljukba tartozik, akkor ez egy óriási vívmány. Nagyon jó lenne. Ezt kell-e érteni rajta, vagy valami egészen mást?

Köszönöm szépen.

ELNÖK: További kérdés? Hadházy Tibor!

DR. HADHÁZY TIBOR: Két kérdést szeretnék föltenni. Az egyik nagyon rövid lesz, mert alelnök úr már megkérdezte. Számomra is nehezen elképzelhető, hogy az oly sokszor hivatkozott, kellő gondossággal körül nem határolt munkaerőpiacról szerzett információ önkéntes adatszolgáltatás alapján kötelezően felróható-e a szakképző intézményeknek. A részletes indoklásban is az ehhez a paragrafushoz írt indoklás sem erősíti meg az ennek a végrehajtásába vetett hitet. A kérdésem tehát az, hogy komolyan gondolták-e, önkéntes adatszolgáltatás alapján meg lehet-e tenni azt, hogy egy szakképző intézmény munkaerő-piaci követést végezzen. Véleményem szerint ez nem a szakképző intézménynek, hanem egyszerűen az alkalmazónak a feladata kötelezően jelenteni. Angliában például így van.

A másik kérdésem az állami vizsga rendjének megzavarásáról szóló 270/b §-ra vonatkozik: jogász nyelven ilyen enyhén kell-e fogalmazni? Ebben annyi bizonytalansági tényező van, a pontosítást is hozzászámítva – a vizsga rendjének megzavarása, nagyobb terület, egész 50 ezer forintos pénzbüntetésig terjedhet stb., stb. Ez illeszkedik-e a büntető törvénykönyv szelleméhez? Ilyen megengedő-e az is?

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Vágó Irén!

DR. VÁGÓ IRÉN: Én is a szakképző iskolák önkéntes adatszolgáltatása alapján való pályakövetéshez szeretnék hozzászólni. A pályakövetés szerintem rendkívül fontos, bár csak néhány igényes iskola csinálja, akiket érdekel, hogy mi lesz a tanítványaikkal. Ez önkéntes, nem kötelező, mégis felhívja rá a figyelmet, előtérbe állítja ezt a dolgot. Nem is ez a problémám.

A normatíváknál talákoztam egy nagyon érdekes dologgal. Ez a 15. oldal legelső mondata: a pályakövetési rendszer értékelése alapján a gyakorlati képzés normatívája 10 százalékkal növelhető, illetve csökkenthető. A kérdés tulajdonképpen úgy szól, hogy milyen értékelési rendszerben, ki értékeli ezt, mert ennek nagyon-nagyon kemény finansziális következménye van.

Talákoztam ezzel még egy helyen, a felállítandó 9-15 fős testületeknél; a szakképző iskola pályakövetési tevékenységének értékeléséről ez a testület mond valami véleményt, de gondolom, nem ennek alapján fogják a normatívát meghatározni.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Brezsnýánszky László!

DR. BREZSNÝÁNSZKY LÁSZLÓ: Tisztelt Tanács! Az első kérdésem a büntető törvénykönyvvel kapcsolatos, folytatva Hadházy Tibor kérdését. Tudjuk-e egészen pontosan most itt, hogy az állami vizsga mit jelent? Nyilván az érettségi involválta ennek a javaslatnak a

módosítását, de állami vizsga az államvizsga az egyetemeken - ami elég nagy régiókat érint -, a szigorlat és más egyéb is. Kiterjed-e ez a felsőoktatásra? Azért kérdezem, mert egyre gyakoribbá válik sajnálatos módon, hogy bombariadó miatt kell nagy hallgatói rétegeket érintő vizsgákat elhalasztani, máshová tenni. Tehát mi az állami vizsga az érettségén kívül? Támogatnám, ha ez az értelmezés valóban az átfogó bizottsági állami vizsgákra is kiterjedne. A Debreceni Egyetem végre kitalált valamit, bár ez nem biztos, hogy megoldás: hogy úgy mondjam, „vérdíjat” tűzött ki a bejelentőkre. Szóval jobb lenne, ha ez jogszabályok alapján működne.

A másik: a szakképzésnek valóban sok paragrafus módosításával kell szembenéznie. Ebben látok egy olyan trendet, ami a szakképzésért vállalt miniszteriális felelősséget mintha határozottabban megosztaná a szakképesítésért felelős, tehát más tárcák vezetőivel. Kényes a kérdés, de érdemes föltenni: nem jelenti-e ez a trend azt, hogy a szakképzés bizonyos értelemben az oktatási miniszter, illetve az Oktatási Minisztérium hatásköréből visszarendeződik lassanként a korábbi állapotok irányába? Lehet, hogy ez jó, lehet, hogy nem jó.

A harmadik kérdésem erre a bizonyos szakmai tanácsadó testületre vonatkozik. Én úgy értelmeztem, mintha ez egy szakmai iskolaszéknek megfelelő funkciót kapna sok tekintetben. Nincs-e itt valamiféle iskolarendszere belüli kettős mércéről vagy más egyébről szó?

A 4. oldalon kitér a 9. § (5) bekezdése – ez egy hosszú bekezdés – a fogyatékkal élők segítésére. Ezt természetesen minden jóézésű ember támogatja. Kérdezem azonban, hogy az alkalmasság és a humanitás egyensúlya a rendeletekben megvalósul-e. Természetesen alapvető joga mindenkinek, hogy a fogyatéka miatt támogassák - jelnyelvi tolmács segítse a tanulását, és így tovább -, de pontosan a szakképzésben ennek megítélésem szerint vannak racionális határai; aligha hiszem, hogy érdemes lenne jogai elismerése mellett zongorahangolónak egy mélyen hallássérült embert támogatni. Hol van ennek az ellenpontja? Ezt nem véletlenül kérdezem, hiszen vannak elég furcsa esetek.

Végül hozzátenném, hogy ez a napirendi pont – gondolom, mások is átélik ezt – elég nagy felelősséget ró a Köznevelési Tanácsra, amennyiben kilenc törvényt érintő, hatvanegynéhány paragrafusra kiterjedő, tematikailag igen széles körű javaslatokhoz kell itt nekünk egy-két órán belül igeneket és nemeket, tehát valamiféle viszonyulást jelezni. Ezt őszintén szólva erős feladatnak tartom ahhoz képest, amennyire erre rá lehetett készülni első olvasatban, egy olvasatban. A parlamenti gyakorlatot nem ismerem, de nem hiszem, hogy a képviselő urak hasonló tempóban szoktak törvényeket elfogadni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Liskó Ilona!

LISKÓ ILONA: Először is szeretném megdicsérni a szakképzési törvény módosításait, mert számos olyan javaslat van benne, ami szerintem nagyon aktuális már régen, és nagyon jó, hogy megcsinálták.

Vitatkoznék azzal, aki azt mondja, hogy ez a pályakövetés nem hasznos, mert szerintem nagyon fontos, hogy benne legyen. Viszont azzal egyetértek, amit Irén mondott, hogy nem biztos, hogy mindjárt a bevezetés pillanatában nagyon kemény szankciót kellene mellé rendelni; először meg kellene várni, hogy hogyan működik, és talán utána kellene azt a finanszírozási szankciót melléteni. Különben nagyon jó, ha belekerül, mert akkor az iskolák saját érdeke lesz, és ez az iskolák felelősségét fogja növelni.

Nagyon örülök a 12. §-nak...

ELNÖK: Bocsáss meg! Ez a kérdések periódusa.

LISKÓ ILONA: Lesz mindjárt kérdésem. Tehát a 12. §-nak nagyon örülök, mert ott van, hogy a gyakorlatot biztosító nem fogadhat el és nem kérhet a gyerektől pénzt, de a

kutatásaink azt bizonyították, hogy ez titokban történik, vagyis senki nem vallja be, sem az, aki adja a pénzt, sem az, aki kapja. Nem lehetne-e ide valami szankciót beépíteni, hogy ha ez mégis előfordul és kiderül, akkor mi van? Mert ez teljesen bevett gyakorlat ma a gyakorlati képzőhelyeken, és mindenki letagadja. Amikor interjúzunk róla a kutatásunk során, akkor azt mondják, hogy na, most kapcsoljuk ki a magnót, elmondják szóban, de aztán soha többet nem vállalják.

Ugyancsak kérdés a tanulói előszerződés. Nem túlszabályozás-e ez, hogy az előzetes megállapodást is törvénybe kell foglalni? Már akkorak a törvények, hogy az emberek nem ismerik ki magukat. Biztos-e, hogy ennek törvénybe kell bekerülnie, hogy itt előzetes megállapodás történt? Azt viszont nem látom a tanulói előszerződésének §-ában, hogy oda lenne rendelve az, ami ennek az értelme, hogy azért kell az előszerződést megkötni, hogy a kamara – vagy nem tudom, ki -, aki kontrollálhatja, milyen ez a gyakorlólhely, mielőtt a gyerek odakerül, kimegy, és megnézi, és ha nem alkalmas, akkor az előszerződést felbontják. Ha már bekerül ez az előszerződés, az előzetes megállapodás, nem kellene ezt a kötelező kontrollt is belevenni? Hogy nézzék már meg előzetesen, hová fog kerülni az a gyerek!

Különben nagy többségében nagyon pozitív és hasznos változásnak tartom.

A közoktatási blokkhoz is csak kérdéseim lennének. Mindjárt a 22. §-hoz. A jelenlévők számára nyilvánvalóan dögunalmas kis megjegyzésem következik. A 22. §-ba megint bekerült az alpműveltségi vizsga, amiről annyi van, hogy mind a három típusú középfokú iskolában szervezhető. Szerintem ez már eddig is benne volt mindegyik törvényben, hogy ha valaki nagyon akar, szervezhet egy alpműveltségi vizsgát. Az OKNT számtalanszor állást foglalt az ügyben, hogy az alpműveltségi vizsga a szakiskolák esetében létkérdés, különben közismereti oktatás címén – ahogy a múltkor a Jakab Jánosnál tartott vitában valaki megfogalmazta – egy pedagógiai elfekvő üzemel az első két évben. Hogyha ezen nem akar változtatni a minisztérium, akkor valóban így kell beírni. Ki a fene fog szervezni, hogyha ez így van benne a törvényben? A gimnáziumban és a szakközépiskolában erre semmi szükség nincsen, mert ott már van a végén egy jól kitalált érettségi. A szakiskolában az általános képzés lezárására a világon semmi nincs, ezért sem a gyerek, sem a pedagógus, sem az iskola nem veszi komolyan. Ha ez marad benne, nem is tudom, mi a fenének kell akkor itt bármit módosítani?

NAGY JÓZSEF: A 31. § szerint van alapvizsga és van alpműveltségi vizsga is!

LISKÓ ILONA: Bocsánat, a 22-esnek az indoklásánál egy szót nem írnak arról, hogy egyáltalán a szakiskolában valami probléma lenne, csak a művészeti oktatásról van szó. Az OKNT-ben itt írásba foglaltuk, feljegyzést készítettünk, nem tudom, mit csináltunk – a füle botját nem mozdítja a minisztérium!

ELNÖK: Friss Péter szeretné tisztázni az alapvizsga és alpműveltségi vizsga terminusokkal kapcsolatban valamit. Én is fülbe súgtam a kérdést, hogy ez két dolog ugyanolyan néven, vagy két különböző dolog-e.

FRISS PÉTER: Csak a fogalmat szeretném tisztázni. Az alapvizsga a művészeti iskolákban van: művészeti alapvizsga. Az alpműveltségi vizsga az, amiről szoktunk itt beszélni.

LISKÓ ILONA: És ami nincs, már nem is lesz, legalábbis én már nem fogom megérni.

Most megint bekerül a kérdéseim közé egy értékelő megjegyzés. Szeretném megdicsérni a közoktatási blokknak a módosításai között a korai szelekcióra vonatkozó 30. §-t, amelyik megpróbálja ezt az általános iskolai szinten folyó, hátrányos gyerekeket kiszorító és a szegregált iskolákat generáló korai szelekciót valahogy megfékezni. Ennek én a magam részéről nagyon örülök. Azzal együtt, hogy a 2.§ utolsó mondatát egyszerűen nem értem. Átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, de a felvételi kérelmeket helyhiány miatt nem tudja teljesíteni...

Nem tudom, ez hogy van, de itt valami megfogalmazásbeli simításra lesz talán szükség. Próbáljátok megfejtetni, mit jelent. Különben a szándékot nagyon jónak tartom.

Ugyanakkor a kérdésemet... *(Horn György: Az iskolai gyakorlat ismeri ezeket a kifejezéseket.)* Akkor jó ez a mondat? *(Horn György: Azt nem mondom, meg lehet beszélni, de a kifejezések pontosak.)*

Ugyanehhez lenne még – és akkor mindjárt be is fejezem a kérdéseimet -, hogy ha már ilyen szándék van, hogy a korai szelekciót valahogy megfékezzük, nem lehetne-e ezúttal 6-8 osztályos gimnáziumok felé is tenni valamilyen gesztust a felvételizsga-örület megfékezése érdekében? Nem lehetne ide valahogy azt is belevenni, hogy a 6-8 osztályos gimnáziumok a bizonyítvány alapján vegyék fel a gyerekeket, és ne csináljanak 3 napig tartó, nem tudom, milyen felvételi vizsgákat ezeknek a kicsi gyerekeknek, mint amilyen vizsgákat, vizsgaörületeket mostanában csinálnak, annak érdekében, hogy létrehozzanak versenystáillokat. Ami most már egyáltalában nem sikerül, mert a kutatás bizonyítja, hogy ennek a korszaknak már tulajdonképpen vége, de valahogy a felvételi rendszer mégis őrzi ezeket a dolgokat. Nem lehetne itt egy kalap alatt valahogy erre is tenni valami megszorító intézkedést?

Köszönöm szépen. Csak ennyit akartam kérdezni.

ELNÖK: Karlovitz János!

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Költői kérdéssel kezdeném. Igaz-e, hogy 40 éves álmunkáshatalom, látszatmunka, tizenöt éves zűrzavar, a munka lebecsülése után végre rájöttünk arra, hogy a munka, a fizikai munka, a szakmunka, a szakképzés a bibliai idők óta életbe vágóan fontos, nélkülözhetetlen kérdés? Ha igen, akkor ez nagyon öröndetes dolog.

Fölmerül egy alkérdés. Én örömmel hallottam az évnnyitón a Puskás Tivadar igazgatóját, de mintha ellentmondás lenne érezhető a világbanki meg egyéb széles alapú képzés, meg az ő mondatai között. Ő szó szerint azt mondta - nem tudom, hallotta-e más -, hogy végre eljutottunk oda, hogy a gyerek kezébe tizennégy éves korban malteroskanalat adunk. A Szaki Dani kezébe – így mondta. És ezt ott, az évnnyitón, a miniszterelnök jelenlétében mondta. Én fölkaptam a fejem, hogy akkor tényleg igaz-e, hogy megkezdődik az a szakmunkásképzés, vagy maradunk... Melyik az igaz? Én úgy látom, hogy a kettő nem stimmel. De örülök, hogy minden, ami a munka, a fizikai munka, az alkotás megbecsülése, a hiányszakmák... Ha nem vétettünk volna, ha eddig nem csináltuk volna rosszul, nem lennének hiányszakmák. Óriási hiányok vannak. Sok erőt kívánok azoknak, akik ezzel foglalkoznak, hogy ezeket az elfuserált dolgokat tényleg helyrehozzák.

A második egy kérdés-kérés. Ha már vannak ezek a tiszkek, meg hallottuk az NSZI szerepét stb., akkor javasolom és kérem-kérdezem, nem látogathatnánk-e meg egy ilyen intézményt a helyszínen. Roppant kíváncsi lennék egy tiszkre. Még soha nem láttunk ilyet. Nyilván idő kell, amíg ezek fölfejlődnek, de érdekes lenne közelről. Az NSZI-ben pedig meggyőződni, hogy hol tart, mikorra készül el az OKJ.

Végül a harmadik egy igazi kérdés. Nyilván mindenki jobban tudja, csak én nem. Létrehoztunk egy ilyen egyetem és középiskola közötti posztszekunderi képzési formákat, és itt a nagy dilemma, hogy kik a gyerekeink. a középiskola tanulói vagy az egyetem hallgatói? Milyen státuszuk van-lesz a jövőben? Mert ezek nagyon nem mindegy dolgok. Biztos, hogy valaki válaszol majd arra, hogy ez hol áll és mit várhatunk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Dobos Krisztina!

DR. DOBOS KRISZTINA: Köszönöm szépen. Nagyon pozitívnak tartom azokat a törekvéseket, hogy a munkaerőpiac igényeinek megfelelően próbáljuk meg alakítani a szakképzést. Emlékeim szerint nyolc éve folyamatosan ezért módosítjuk a szakképzési törvényt, de még nem igazán sikerült ezt megoldani; ha ezzel sikerül, akkor nagyon szeretném támogatni.

Viszont van egy kérdésem: nem kellene-e emellett – mert a törvény nagyon fontos – olyan programokat és támogatást adni a szakképző intézményeknek, hogy a szakmák olyanok legyenek, hogy el tudjon helyezkedni a gyerek, és ne három-négy szakmát tanuljon; bár az még mindig jobb, ha iskolában van. Ez volt a megjegyzésem.

A kérdéseim a következők. Bízunk abban, hogy a tanácsadó testület fogja tudni, hogy mit kell csinálni. De az 500 fő alatti szakképző intézményeknél mi van? Mert eszerint csak 500 fő fölött kellene ilyen létrehozni.

A másik kérdés: született-e valami felmérés, hogy a tanácsadó testületbe tudnak-e megfelelő módon delegálni embereket? Mi is küszködtünk, hogy a munkaerőpiac képviselői rendszeresen megjelenjenek, holott itt egy vagy két képviselő volt. Tehát attól félek, hogy lesz egy olyan rendszer, ami elvileg pozitív, csak nem fognak tudni delegálni az összes szakképző intézménybe, ahova szükséges.

A harmadik kérdésem nem közvetlenül ehhez a törvényhez kapcsolódik. Ha a második szakma ingyenessé vált mindazoknak, akik az idei évben kezdik el az első szakmát, nem lehetne-e úgy módosítani a törvényt, hogy mindenkinek legyen ingyenes? Az idei évben többen vannak, akiknek már fizetni kell, hiszen csak azoknak lesz ingyenes a második szakma, akik az idén kezdték el az első szakmát. Én legalábbis így tudom, de lehet, hogy rosszul tudom. *(Horn György: Most szűnt meg. Eddig volt ingyenes. – Közbeszólás: Nem ingyenes.)* Már senkinek? *(Közbeszólás: Senkinek.)* Akkor rosszul tudtam.

A közoktatási törvénnyel kapcsolatban is van egy pár kérdésem. Az alapműveltségi vizsgát elloptá Ica... *(Közbeszólás: Nincs! – Sipos János: Azért nincs, mert ellopták! – Derültség.)* Vagy '92-ben, vagy '91-ben utaltuk ki először a pénzt az alapműveltségi vizsgára, most már 2005 van. Én szeretném megélni az alapműveltségi vizsgát, még fiatalnak tartom magam, ha még húsz évig élek, addig talán meg fog születni.

Szeretném tudni, hogy a 28. §-ban a közoktatási intézmény vállalkozási tevékenységére vonatkozó szabálymódosítást mi indokolta.

A 38. §-ban a programcsomag miért nincs benne? Most kiváló alkalom lenne rá. Azt mondtuk, hogy van NAT, van kerettanterv, van helyi tanterv, és egy új rendszer a programcsomag. A programcsomag lebeg a fejünk fölött, készül is, pénzt is költünk rá, de igazából nem tudjuk a helyét. Az idén májusban kellett volna egy párnak megjelennie, de még nem jelent meg, vagy én nem láttam.

Kérdezem, hogy a „saláta” többi részéhez is hozzá lehet-e most szólni – például a tankönyvhöz –, vagy az már a következő rész.

ELNÖK: Lehet.

DR. DOBOS KRISZTINA: Nem értem, hogy miért került ki a tankönyvpiaci rendeletről szóló részből az iskolai tankönyv- és tartóstankönyv-kölcsönzési rendszer, ami szerintem nagyon pozitív volt, és pont azt a célt szolgálta, hogy ne dobáljuk ki mindig a tankönyveket.

Az utolsó kérdésem az, hogy miért kell a büntető törvénykönyvet meg a Ptk.-t módosítani. Nagy jogászok, általam nagyon tisztelt alkotmányjogászok azt mondták, hogy ha biztosítva van a rendszer, akkor ez automatikusan büntetendő, és nem az oktatási miniszternek kellene ezt tenni, hanem van egy igazságügy-miniszter, aki a büntető törvénykönyvet meg a Ptk.-t módosítja. Ennek kapcsán szeretném megkérdezni, hogy mi történt az idei évben, büntettek-e meg valakit az érettségi balhé kapcsán.

Köszönöm.

ELNÖK: Tóth János úré a szó.

TÓTH JÁNOS: Köszönöm a szót. A 18. oldalon lévő 56. § új (4) bekezdésével kapcsolatban szeretnék kérdezni. Jól értem-e ebből a bekezdésből, hogy ha egy szakközépiskola 500 fő fölötti igazolt létszámmal rendelkezik, akkor jogosult akár a normatíva duplájával

egyenértékű támogatásra, ha egy szakképző iskola 380 fővel, de tanműhellyel rendelkezik, akkor az csak az egyszeresre. Ezt azért kérdezem, mert az új (4) bekezdés második sorában annyi van, hogy „a szakképző iskola szakképző-iskolai tanulónként”, tehát nincs odaírva, hogy gyakorlati képzésben résztvevőnként. Számomra ez azt jelenti, hogy miután a szakképző iskola lehet szakközépiskola is, amelyik akár tanműhellyel sem rendelkezik, jogosult a kétszeres támogatásra, az a szakiskola pedig, amelyik tanműhellyel is rendelkezik, illetve gyakorlatorientált képzést folytat, csak a szimplára.

Ugyanez a kérdés a felsőoktatási törvény alá eső és a felsőoktatási intézmény által szervezett képzéseknél; ha jól látom, nekik is csak szimpla lehetőségük van, tehát egyszeres szorzóval vehetnek igénybe ilyen támogatást.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Trencsényi László!

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Elnök Úr! Tisztelt Tanács! Három kérdésem van. Az első kérdésem az, hogy a jogalkotó szerint Liskó Icának van-e igaza, vagy nekem; Ica üdvözölte, hogy szegregáció, visszafogó módosítások kerültek a jogszabályba, én pedig attól félek, hogy két ponton is a 16 éves gyerek elbocsátásának megkönnyítésére ad lappangó instrukciókat a jogszabály, össze tud játszani a szigorú igazgató és a laza apuka annak érdekében, hogy a 16 éves gyerek eltűnjön a rendszerből, mert elég sok zavart okozott.

A másik kérdésem: kinek az érdeke, hogy művészeti alapvizsgát csak tanulói jogviszonyban lehessen tenni, miközben a vizsgarendszer abba az irányba mozdul el, hogy leválik a jogviszonyról? Szerintem egyébként helyesen; én is bejelentkezhetnék emelt szintű érettségire. *(Nagy József: De nem tudnád letenni! – Derűltség.)* Az egy másik kérdés. Tehát kinél pattog az érdek, hogy csak tanulói jogviszony keretei között lehet művészeti alapvizsgát tenni?

A harmadik kérdésem pedig az, hogy mi a jogforrása a 29. §-hoz fűzött indoklásnak, amely szerint elsajátított tananyag van az iskolában, aminek megismétlésére nincsen szükség. Majd amikor már bírálunk, akkor taglalni fogom, de most azt kérdezem, hogy mi a jogforrása annak, hogy elsajátítandó tananyag van az iskolában. Én nem tudom, csak megelőlegezem, hogy a törvényi szakmadidaktikai paradigmák mondják azt, hogy tananyagot lehet akár elsajátítani is. Mi a jogforrása ennek a kifejezésnek, hogy „elsajátított tananyag”? Az ennek a kurzusnak a mániája, hogy az a baja az iskolának, hogy ismétlődnek a tananyagok, ennek egy ideológiai megfogalmazása van itt, de ezt majd a bírálati részben hadd fejtsem ki. Most arra vagyok kíváncsi, hogy van-e jogforrása annak, hogy a magyar iskolákban tananyagot sajátítanak el a tanulók. A NAT-ot ismerem, ez ügyben jogforrás, és ezt a kifejezést nem használja a kormányrendelet.

ELNÖK: Nincs több kérdés. Válaszok következnek. Ha szabad kérnem: tömören.

JEKKEL ANTAL: Köszönöm szépen. Megkezdéném a válaszadást. A relatíve egyszerű kérdésekkel kezdeném.

Mi úgy értelmezzük a jogszabályt, ahogy le van írva, vagyis hogy az iskola külön intézményi és programakkreditáció nélkül vehet részt a felnőttképzésben, ha... Ez természetesen az Oktatási Minisztérium álláspontja. Nyilvánvaló, hogy államigazgatási egyeztetés során nem feltétlenül fog minden szakminisztérium ezzel a véleménnyel egyetérteni, de amit mi kiosztottunk és leírtunk, ez a véleményünk, és ezt szeretnénk az államigazgatási egyeztetés során is képviselni.

A következő kérdés egy bonyolultabb dolog: a pályakövetési rendszer. Lényegében új fogalmat, új eljárásrendet szeretnénk folyamatba helyezni. Egész egyszerűen azt, hogy az intézmény törődjön azzal, mi történik az általa végzett diákokkal. Ma nem minden intézményről mondható el az, hogy miután kiadta a papírját, bármilyen módon figyelemmel kíséresse, hogy az ő

tanulói munkanélküliek lesznek-e, átképzésre jelentkeznek, esetleg elhelyezkednek-e. Miután ez egy nem nagy hagyományokkal rendelkező dolog, azért próbáljuk úgy indítani, hogy önkéntes pályakövetési rendszer lesz, amelyet bevezetünk. Ugyanakkor mélyen egyetértek azokkal, akik azt mondták, hogy nem feltétlenül kell azonnal szankcionálni. Mi is úgy gondoljuk, hogy nem kell azonnal szankcionálni, hiszen az eltérítés lehetősége majd csak 2008-ban hatályosul, tehát 2006-2007-ben lesznek erre vonatkozóan gyakorlati, empirikus tapasztalatok, a szankciók pedig egy későbbi időpontban következnek be.

Vannak országok, ahol ennél sokkal merevebb és rigidebb szabályokhoz kötik az állami támogatást és a normatív támogatást. Vagyis, hogyha az intézmény által végzett tanulók meghatározott időn – két-három éven – keresztül azt mutatják, hogy nem képesek elhelyezkedni, nem tíz százalékot, hanem sokkal nagyobb költségvetési megvonást is elszenvedhetnek. Szeretnénk, hogyha ez joggyakorlat lenne.

Nehéz előre látni. Nem lehet senkit kötelezni arra, hogy kitöltsön kérdőíveket, vagy válaszoljon. Ugyanakkor mégis azt gondoljuk, hogy egy normális rendszerben az alma materhez kötődnek azok a diákok, akik ott végeztek, érdeklődést tanúsítanak az intézményük sorsa iránt, visszajárnak az intézménybe, találkozókon vesznek részt. Hiszünk abban, hogy egy normál folyamatban ha az intézmény megkérdezi a hallgatóit, hogy mi történt velük, a hallgatók jelentős része erre válaszol, vagyis ez egy figyelemmel kísérhető folyamat lesz. Szeretnénk ezt elkezdeni. Hogyha menet közben valamilyen pontosítást be kell építeni, megteesszük, de az első lépés lenne abba az irányba, hogy az intézmény kezdjen utánajárni a hallgatóinak.

A másik a tanácsadó testületek kérdése. A tanácsadó testületeket első lépésben a térségi integrált szakképző központoknál szeretnénk volna létrehozni, ugyanakkor számos fórum és testület tárgyalta már ezeket a kérdéseket, többek között az Országos Szakképzési Tanács is. Menet közben vetődött föl, hogy rendben van, nemcsak a térségi integrált szakképző központok mellett kellenének ezek a tanácsadó testületek, hanem jó lenne, ha intézmények mellett is lennének. Az első lépésben az fogalmazódott meg, hogy a 800 főnél több hallgatóval rendelkező intézményeknél kell bevezetni, és a viták során alakult ki az, hogy minden olyan helyen, amelyik 500-nál több tanulóval rendelkezik. Az 500 tanuló alá azért nem akartunk lemenni, mert kérdés, hogy a szakképzés tekintetében túlságosan kis létszámmal működő intézmények képesek-e hatékony, reális munkaerő-piaci képzést folytatni, gyorsan váltani, ezért azt gondoljuk, próbáljuk meg az 500 fős intézményeknél bevezetni ezt. Természetesen nagyon nehéz dolog lesz ilyen fajta bizottságokat működtetni, annál is inkább, mert ezek a bizottságok nem részesülnek díjazásban. Ugyanakkor, miután ebben a munkaerőpiac szereplői is részt vesznek, a munkavállalói szervezetek mellett, és nem havi vagy heti rendszerességgel ülésző bizottságokról van szó, úgy gondoljuk, hogy régiós szinten ezeknél az intézményeknél talán kialakíthatók és létrehozhatók ezek a testületek. Ezek a testületek éreznek annyi felelősséget a saját munkavállalóik saját gyerekei iránt, hogy hajlandók lesznek ezeket a feladatokat, amiket itt megfogalmaztunk, ellátni.

Köszönettel vesszük az elhangzott bírálatokat, hogy vajon szabad-e a tanácsadó testület hatáskörébe utalni például az átvett pénzeszközök felhasználásával kapcsolatos kérdéseket, vagy szabad-e a szakképző intézmény által oktatót szakképesítések körének meghatározását egyetértéshez kötni. Ha a tisztelt tanács azt javasolja, hogy talán ezt át kellene gondolni, erre mi magunk is hajlamosak vagyunk, hiszen a fenntartó jogaiba avatkozna be ez a szabályozás, és meglehetősen szélsőséges helyzetet is teremtene. Elképzelhető, hogy a tanácsadó testület azt mondja, hogy máától kezdve nem fámunkásokat – ácsokat, állványozókat -, hanem rakétaszerezőket kell képezni, de ennek a kérdésnek az illetén módon való átlátása nem egyszerű. Ha ebben a tanács minket erősít, lehetséges, hogy a véleményezési jogkörbe célszerű áttenni, és nem mindjárt bizonyos ilyen döntési jogosítványokat adni.

Mi azt gondoljuk, hogy a szakképzés nagyon fontos dolog. Tudomásul kell venni, hogy sajnálatos módon problémák vannak: a munkaerőpiac egyre inkább azt jelzi, hogy nincs szakképzett munkaerő számos szakmában, munkaerőhiány lép fel. A mostani tanévnyitó értekezleten a kamara elnöke már több százezres szakképzett munkaerő hiányát vetítette előre,

amihez természetesen számos intézkedés kell. Mind e mellett úgy gondolom, jogszabályi úton nem tudjuk megoldani a szakmunkáshiányt. Sokkal többet kell ösztársadalmi szinten is tenni egyrészt a szakmunka tekintélyének a vissza...

ELNÖK: Bocsáss meg, hogy a gondolatmenetet félbeszakítom, de lesz egy önálló napirendi pont, amelyik a szakképzés problematikájával foglalkozik. Így nem fogunk tudni végezni.

JEKKEL ANTAL: Jó, befejeztem az ezzel kapcsolatos tájékoztatást. Szeretném elmondani, hogy az Országos Képzési Jegyzékre vonatkozó javaslat október 31-éig készül el, október hónap folyamán a Nemzeti Szakképzési Intézet öt vagy konferenciát szervez erre, amelyekbe a bekapcsolódás nyitott, tehát – Karlovitz úrnak jelzem – lehetséges.

A térségi integrált képzőközpont meglátogatását ebben a pillanatban még nem tudom megígérni, mert ebben a hónapban kerülnek az első szerződések aláírásra, vagyis az első térségi integrált képző központok a jövő év szeptemberében kezdik meg működésüket, tehát ehhez még egy kis türelmet kérek.

LISKÓ ILONA: Egyik kérdésemre sem kaptam választ.

ELNÖK: Még Friss Péter válaszol, és utána...

LISKÓ ILONA: Nem, ez a szakképzés.

ELNÖK: Akkor mondd el légy szíves még egyszer.

LISKÓ ILONA: Az egyik kérdésem az volt, hogy a 12. §-ba, amikor azt mondja, hogy nem kérhet és nem fogadhat el pénzt, nem gondolják-e, hogy be kellene tenni valami szankciót.

A másik: a 13. §-ban az előzetes megállapodásnál nem gondolják-e, hogy akkor van értelme, ha kontrollálják is, hogy kivel kötött a gyerek előzetes megállapodást? Különbenek kellene ezt szabályozni?

JEKKEL ANTAL: Köszönöm szépen. Bocsánatot kérek, hogy erre nem tértem ki. Szankcionálni azt lehet, amit az ember tud. Sajnos még soha senki nem hozott be olyan vállalkozót, aki azt mondta volna, hogy ez az ember pénzt kért az én gyerekem tanításáért; vagyis halljuk, amit mondanak, ámde tetten érni, szankcionálni csak azt lehet, akit néven neveznek és megmondják, hogy ő az; nincs ilyen. Tehát egyetértek azzal, amit ön mond, de ehhez az kell, hogy jöjjön az a szülő és bizonyítsa be, hogy valaki ezt csinálja. Természetesen a kamarának vannak szankcionálási jogai, és ha a tudomására jutna ilyen történet, azon nyomban megvonná a képzéshez való jogát és kizárná a gyakorlati képzésből azt a vállalkozót, aki ezt a pénzügyi követelést támasztja. Az előző törvényben is benne volt, most is nyomatékkal tesszük be, hogy nem lehet pénzt kérni érte, de nem tudunk soha senkit tetten érni, és a kamara sem tud senkit addig tetten érni, amíg néven nem nevezik őket.

A tanuló-előszerződés pedig egy olyan garancia a tanuló és a vállalkozó számára, ami egy kicsit biztosabbá teszi a tanuló-szerződés megkötését. A kamara ellenőrzési joga természetesen erre is kiterjed, és ezt figyelembe veszi.

ELNÖK: Friss Péter úr!

FRISS PÉTER: A kérdések egyik köre az állami vizsga rendjének megzavarásával kapcsolatos javaslatokat érinti. Hogy kellő jogászai pontossággal van-e megfogalmazva a javaslat? Csak jogászok írták, ebben pedagógus nem vett részt, úgyhogy bízunk benne, hogy igen.

A szolgálati titok védelme és e tényállás bevitele a büntető törvénykönyvbe nem teljesen ugyanazt a kört fedi; a szolgálati titok védelme az érettségi megkezdéséig, ha úgy tetszik, a lapok kiosztásáig tudja védeni a rendszert. Tegnap a kormányülés elfogadta az ezzel kapcsolatos jogszabályi módosítást, ami egyáltalán lehetővé teszi, hogy a szolgálati titok szabályait az érettségiig be lehessen tartani, de ez nyilván csak addig tarthat, amíg ki nem osztják a dolgozatot, mert onnan kezdve már nyilván nem lehet szolgálati titok. A vizsga megzavarása viszont bekövetkezhet a megírás alatt, vagy éppen az előkészület során is egy adott intézményben.

Az állami vizsga fogalmát a közoktatási törvény pontosan megadja. A felsőoktatásról őszintén szólva nem tudom. Az érettségi vizsga, az alapfokú művészeti vizsga és a szakmai vizsgák tételesen megnevezésre kerülnek, tehát ezekre kiterjed. A felsőoktatásra nem tudok válaszolni.

A 2005. évi érettségivel kapcsolatos kérdésre: a rendőrségi vizsgálat végeredményéről nem tudok, illetve azt tudom, hogy még nem zárult le. Jó lenne, mindannyiunk közös érdeke és fontos lenne, hogy minél előbb kiderüljön, hogy pontosan mi és hogyan történt.

Az alapvizsgával kapcsolatban Liskó Ilona által mondottakat, illetve a 6-8. évfolyammal kapcsolatban mondottakat javaslatként, nem kérdésként értelmezem, mert ezekről most nincsen szó. Az alapműveltségi vizsgával kapcsolatos mondat, amely szerint szervezhető, elég régóta benne van a törvényben, erre nincs változtatási javaslat. Ha külön javaslatként megfogalmazódik, az más kérdés. *(Liskó Ilona: Itt van benne!)* Az egész szöveg van benne, de az nem új szöveg. Erre mondtam az elején, hogy sajnós; ha olyan szerkezetben hoztuk volna, amiből kiderül, hogy mi az új... Abban egyébként csak a művészeti vizsgára vonatkozóan van pontosítás, más ezt érintő szöveg nincs benne, tehát az a rész csak egy fogalmi pontosítás. Hasonlóképpen fogalmi pontosítás van a tankönyvpiac rendjéről szóló törvényben. A zárójeles rész marad, csak támogatás helyett juttatás lesz, ezt a két terminológiát kellett pontosítani.

A Trencsényi László által előzetesen is jelzett kérdésre, hogy 16 éves korban mi történik: az én olvasatomban ez – nézzük meg, hogy ezt a szándékot szolgálja-e – arról szól, hogy nem az a cél, hogy 16-18 éves korban általános iskolában legyenek a gyerekek, hanem az, hogy a tankötelezettséget a felnőttoktatásban vagy más oktatási formában teljesítsék. Az nyilván nem lehet megoldás, hogy adott esetben általános iskolában ültessünk 17-18 éves gyerekeket, hanem más megoldást kell találni, az iskolarendszer más intézményeiben kell megkísérelni, hogy eljussanak a megfelelő végzettséghez.

A művészeti alapvizsga tanulói jogviszonyban tehető, de a tanulói jogviszony a művészeti iskolában való tanulói jogviszonyt jelenti, tehát lehet ott 30 éves is; nyilván azok számára biztosítja, akik ott tanulnak, ott vesznek részt a tevékenységben, tehát ez nem egy kívülről jövő vizsga. Az állami vizsgarendszer ezt az elemet nem vállalja fel, szemben az érettségivel, ahol más a helyzet, de nem is korlátozza a tanulói jogviszonyt az általános iskolára. *(Dr. Trencsényi László: De kinek az érdeke, hogy ez így maradjon?)* Nyilván a felkészítés érdeke.

A felzárkóztató, fejlesztő oktatással kapcsolatban is voltak kérdések. Nem értettem pontosan Brezsnaynszky úr kérdését. Ha jól értettem, a szakképzéssel kapcsolatos volt a kérdés, hogy a sajátos nevelési igényű gyerekek szakképzésének milyen megoldásai és eljárásai lehetnek, vagy milyen végzettséget szerezhetnek. Lehet, hogy félreértettem a kérdést.

DR. BREZSNAYNSZKY LÁSZLÓ: Megengedi, hogy bármilyen segítséget kapjon ehhez. De vajon van-e alkalmassági kritérium? Az, hogy bárki bármilyen szakmát választhasson, nyilvánvalóan nem lehetséges. Van-e ennek jogszabályi háttere?

ELNÖK: Az volt a kérdés, hogy siket lehet-e zongorahangoló.

JEKKEL ANTAL: Lényegileg erre a kérdésre az utolsó mondat adja meg igazából az egyértelmű választ, amely szerint „Az e bekezdés alapján nyújtott mentesítés kizárólag a

mentesítés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható, és nem vezethet a bizonyítvány által tanúsított szakképesítés megszerzéséhez szükséges követelmények alóli felmentéshez.” Én azt gondolom, ez egyértelműen megadja erre a választ.

FRISS PÉTER: Még kettő maradt nekem. Az egyik az iskolák vállalozási tevékenységének lehetőségére vonatkozó. Egyáltalán, a vállalozási tevékenység lehetőségének törvénybe foglalásáról van szó. Nyilván a fenntartó és az intézmény közötti együttműködést és a fenntartó szabályozási keretét kell megteremteni, hiszen az iskolák nem önálló entitások, hanem nyilván valamely fenntartóhoz tartoznak.

Az indoklásban, nem a jogszabályi normaszövegben szerepel ez az „elsajátított tananyag”. Lehet, hogy az indoklás nem igazán szabatosan fogalmaz, de ez nem normaszövegből vett kifejezés volt. Nyilván érthetővé kívánja tenni az előterjesztés a nem szakemberek számára – országgyűlési képviselők számára -, hogy lényegében miről van szó. Ha van ennél jobb megfogalmazás, nagyon szívesen megteszi mindenki, aki ebben illetékes.

Köszönöm szépen.

LISKÓ ILONA: Bocsánat, de egyik kérdésemre se kaptam még választ!

FRISS PÉTER: Jeleztem, én úgy gondolom, hogy az alapvizsgára és a 6-8. évfolyamos gimnáziumokra vonatkozó kérdések szerintem nem kérdések, hanem javaslatok.

LISKÓ ILONA: Nem, nem! Kérdések. Miért nincs alapműveltségi vizsga? Az OKNT-ben százszor lefolytatott vita, meghozott határozati javaslatok alapján még miért nincs bevezetve rendszeresen? És nem gondolja-e a minisztérium, hogy a 6-8 osztályos gimnáziumok felvételi örületeit is meg kellene fékezni ez alkalommal, hogyha a korai szelekcióra jogszabály-módosítást szentel?

Ez két nagyon egyértelmű, határozott kérdés. E helyett Péter azt mondja, hogy az alapműveltségi vizsga nincs. A kérdés az, hogy miért nincs.

FRISS PÉTER: Az alapműveltségi vizsgáról önállóan is volt – és nyilván lesz is – szó. az alapműveltségi vizsga kötelező bevezetésének időpontja néhány évet még vár – ha jól emlékszem, hármat. Az alapműveltségi vizsgával kapcsolatos szabályozásról a decemberi törvénymódosításban volt szó. Azt mondja, hogy az alapműveltségi vizsga vizsgaszabályzatát a minisztérium dolgozza ki, a vizsgakövetelményeket pedig az intézmény. *(Dr. Vágó Irén: Na ne már!)* Benne van a decemberben elfogadott közoktatási törvényben. Ez van érvényben.

A 6-8 évfolyamos gimnáziumok, egyáltalán a középiskolák felvételijével kapcsolatos eljárást külön jogszabály rendezi, illetve a tanév rendjében is szó van erről, amely éppen ezt az örületet próbálja korlátozni, jelenleg azzal, hogy a központi felvételi eljárásban részt vevő iskolák önálló felvételit nem tarthatnak, tehát egyszeri felvételi eljárás, mérés alapján kell figyelembe venni a gyerekek teljesítményét. Ha ettől eltérő javaslat fogalmazódik meg, azt gondolom, ez egy önálló vitát érint. A minisztérium most nem kezdeményezte ennek a paragrafusnak a módosítását.

A felvétel-átvétel, azt hiszem, közben tisztázódott: a felvétel, amikor újonnan kerül az iskolába, kezdő évfolyamon valaki, az átvétel, amikor már azonos évfolyamon jár valahová, de az igazgató átveheti az iskolába. Maga a paragrafus arról szól, hogy ha a felvétel meg az átvétel után még marad hely, akkor milyen eljárásokat lehet alkalmazni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: A vita megkezdése előtt tíz perc szünetet rendelék el.

HORN GYÖRGY: Kérem, hogy a vita témaként folytatódjék, bár kétségtelenül mindenről lehet beszélni. Először zárjuk le a büntető törvénykönyvet, a szakképzést, a

közoktatást... Ne csináljuk, hogy most átmegyünk a tankönyvre, aztán visszajövünk arra, hogy mennyi a szakmai gyakorlati hozzájárulás, kell-e bizottság 500 fő alatt a szakiskolában...

NAGY JÓZSEF: Hány óráig tart ez a mai nap?

ELNÖK: Négyig van minden OKNT-ülés az szmsz-ben meghatározva. Erre kell készülni.

NAGY JÓZSEF: Fél kettőkor el kell mennem.

ELNÖK: Nem tudok többet tenni.

(Szünet: 11.36 - 11.56)

ELNÖK: Folytatjuk az OKNT ülését. Többen biztatnak engem, hogy legyek erélyesebb a tekintetben, hogy egyrészt a hozzászólók maradjanak a tárgynál, másrészt pedig igyekezzenek rövidebbek lenni. Szívesebben mennék óvónőnek, mert ezek adekvát figyelmeztetések lennének, ha óvodásokat kellene arra figyelmeztetni, hogy mi a napirend. Még egyszer kérem, hogy fegyelmezzük magunkat, mert még nagyon kemény feladatok hárulnak ránk mára, és félok, hogy megint egy csomó dolog elmarad, mivel évnyitók vannak, és többen jelezték, hogy korábban el kell menniük. Tehát most a hozzászólások következnek, utána itt van még az oktatási miniszter rendelete, ami egyéb jogszabályokat érint – Bakos úr azért van jelen, hogy erről szóljon –, valamint az Érettségi Vizsgabizottság által ma megvitatott előterjesztés, amelyről Horn úrtól hallanánk tájékoztatást. Tehát ezt amilyen gyorsan lehet, zárjuk le, mert utána tudunk csak a továbbiakra rátérni.

Tehát hozzászólások következnek. Trencsényi úr már jelezte, hogy hozzá szeretne szólni. Fenntartod-e még?

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Nagyon röviden annyit mondanék – bár kérdés formájában végül is elmondtam –, hogy tudom, nem normaszöveg az indoklás, de sok varjút láttam már sokféle karón, amikor egy kormányzat nem jogi normaszöveggel, hanem látens üzenetekkel próbálta befolyásolni az oktatáspolitikát. Nem tagadom, hogy egy kicsit a mostaniról is ez a véleményem. Meg szoktam mondani, nyilvánosságra szoktam hozni a véleményemet, tehát nem a miniszter úr háta mögött mondom. Tudjuk, hogy a miniszter úr szereti a lineáris tanterv paradigmát, és eddig még egyszer sem volt hajlandó tudomásul venni, hogy a lineáris tanterv az egyik lehetséges, nem is biztos, hogy a legsikeresebb tantervfejlesztési paradigma. Az ő állásfoglalása volt az, hogy az lesz a jó világ, ha nem kell kétszer tanítani mindent az iskolában; vagyis meg lehet az Iliászt tanítani az első osztályos gyerekeknek; vagy akkor beszélünk róla, hogy Párizs és Heléna mit tett a nyoszolyán, vagy soha a büdös életben nem beszélünk róla. A lineáris tantervnek ez a kockázata. Tehát azt, hogy besuttyant az indoklások közé a lineáris tanterv melletti állásfoglalás, egyáltalán nem tartom jogszerűnek. Miért pont a lineáris tanterv melletti kiállítás? Egy politikasemleges szakmai kérdésben van egy lineáris tantervkészítő lobbí? Netán a Sulinovában? Erről sem tudok. Tehát értelmetlen ez az indoklás, szembemenetel a Nemzeti alaptantervvel, amelyről pedig úgy tudom, hogy ez az oktatási kormányzat vállalta. Lassan halad ugyan a promóciójával, félénken, szemérmesen – ezt is el szoktam mondani –, de úgy tudom, hogy NAT-párti a jogtisztelő oktatási kormányzat. Akkor pedig nincsen ismételt tananyag, mert nincs jogforrása a magyar közoktatásban annak, hogy tananyagot tanítanak, pontosabban elsajátíttatnak az iskolában.

SZAKÁCS MIHÁLYNÉ DR.: Két témában szeretnék röviden megnyilatkozni. Az egyik egy cicerói gondolattal indítható: tudom és elfogadom, hogy a törvények adják az emberek szabadságát. Viszont ezek a törvényi módosítások egy kicsit túlmutatnak azon a

szabadságon, amit én úgy értelmezek, hogy a törvény azért kell, hogy biztonságban érezzük magunkat. Számptalan olyan lehetőséget is sugallnak ezek a paragrafusok - ezek közül kettőt szeretnék kiemelni -, amelyek olyan szabadságot biztosítanak, ami nem biztos, hogy szükségszerű.

Többször is megfogalmaztam, most is szeretném elmondani, hogy az intézmények vállalkozási kedvét motiváló törvényi paragrafusok már túlmutatnak azon a rég elfogadott álláspontunkon, hogy a közoktatási intézmények a gyerekekért vannak. A vállalkozási lehetőségek biztosítása egyértelműen azt üzeni az iskoláknak, hogy vállalkozniuk kell, szükségszerű, mert a megélhetésüket, a biztonságukat is jelenti ez. Hiába írja le a törvényi paragrafus megfogalmazója, hogy ezzel nem veszélyeztethetik az alaptevékenységet, szeretném elmondani, hogy igen: képesek délután összevonni három-négy tanulócsoporthoz azért, hogy ki tudják adni a tantermeiket, és nem sorolom tovább, hogy milyen vállalkozói tevékenységek léteznek nemcsak szakképző intézményekben, középiskolákban, hanem az óvodától egészen a felsőoktatásig. Egy szubjektív megjegyzésem van: ezeket a törvényi paragrafusokat el is felejtetem.

A következő észrevételem a 30. §-ban megfogalmazott, a ma országos vitát kiváltó integrációra, szegregációra, az etnikai kisebbség felvételét segítő törvényi szabályozásra vonatkozik. Tudom, hogy törvényben egyszerű megfogalmazni, de a hétköznapi gyakorlat korántsem ezt bizonyítja. Az etnikai kisebbség beiskolázását hiába kötjük felvételhez, létszámhoz, hogy felvehető-e egy kisgyerek. Léteznek szülői szervezetek, amelyek erről egészen másképp gondolkodnak, és a törvény az ő véleményüknek is teret ad, amit természetesen figyelembe kell venni. Ezen kívül maguk az etnikai kisebbséghez tartozó szülők sem szívesen viszik a gyerekeiket abba az iskolába, ahova egy másik etnikai kisebbséghez tartozó csapatnak a gyerekei járnak, tehát számptalan konfliktus adódik most ezekből a beiskolázási lehetőségekből és törvényi megfogalmazásokból. A szándékot nagyon becsülöm, tisztelen, hogy ezt valamikor törvényileg szabályozni kell, de kaotikus állapotok vannak, és nem biztos, hogy ezzel megoldódnak ezek a gyakorlatban felmerülő problémák.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én is köszönöm. Dobos Krisztina a következő hozzászóló.

DR. DOBOS KRISZTINA: Két mondatot szeretnék mondani. Köszönöm a választ. Ebből is kiderült, nem oldódik meg a törvénymódosítással, hogy valóban olyan szakképesítést szerezzenek a gyerekek, amellyel el tudnak helyezkedni. Ezért én egy olyan programot vagy tervet várok, ami ezt jobban segíti – nyilván finanszírozási szempontokat is figyelembe véve, vagy támogatási rendszert.

A második: továbbra sem tudom, hogy mi van a programcsomagban a 38. §-ban. Azt gondolom, a miniszter komoly összegeket fordít az állampolgárok pénzéből arra, hogy a programcsomagok megszülessenek. Akkor én azt gondolom, ugyanolyan akkreditációs folyamaton kellene átmenniük, mint a kerettanterveknek, vagy valami hasonlón, és a miniszter adja ki, tehát legyen valaki felelős érte. Kimaradt a programcsomag, és én ezt továbbra is szeretném javasolni, hogy kerüljön be.

Bocsánat, nem hagyhatom szó nélkül: lehet, hogy van olyan 6-8 osztályos gimnázium, amelyik 3 napos felvételt hirdet, de a 8 osztályos általános iskolák között is van olyan, aki elsős gyereket írásban felvételiztet – 6 éves gyereket. A legtöbb, a normális iskola nem csinál 3 napos felvételt a 8 osztályos gimnáziumba. Soha egyetlen gyereket sem tartottunk ott 20 percnél tovább beszélgetés kapcsán. Ez is az igazság része. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Vágó Irén!

DR. VÁGÓ IRÉN: A pályakövetésről szeretnék változatlanul többet tudni, arról, hogy ki értékeli ezt a pályakövetést. Ez csak egy kiegészítő kérdés volt.

Kutatóintézeti emberként szeretném örömmel üdvözölni az NSZI megerősítését, ami ebből a törvényből tükröződik. Úgy tűnik, hogy anyagi források is fognak rendelkezni ehhez a dologhoz. Azt gondolom, nagyon ráfér erre a területre, hogy a kutatások-fejlesztések megerősödjenek.

Apró dolog a 4. oldalon: leírja, hogy a vizsgaszabályzatnak mit kell tartalmaznia. Itt van egy olyan pont, amit nem tudok értelmezni. Hogy a szakmai vizsgára bocsátás feltételeit, az oké, hogy a szakmai vizsga tartalmát, ez is, hogy a felmentés feltételeit, ez is – de a szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjait... Nem tudom, mik lehetnek ezek. Szerintem mindenféle szempontot a vizsgaszabályzatban kellene rögzíteni. Ettől eltérő dolgok nem nagyon lehetnek.

A végére hagyom majd az alapműveltségi vizsgát, mert erről szeretnék egy kicsit többet beszélni.

A 10. oldalon a 28. § (2) bekezdésében annyi a változás 2003-as törvényhez képest, hogy ott a közoktatási intézmények nemcsak szabadon felhasználhatták a bevételeiket, hanem szerepelt az a tétel, hogy ezt nem lehetett tőlük elvonni. Mi indokolja, hogy ezt kivettük a törvényből? Gyakorlatilag megadtuk a kiskaput, hogy elvonják ezeket a bevételeket az amúgy sem túl gazdag iskolától.

A 15. oldalon a 47. § a közoktatási intézmények vezetőinek járó teljesítménypótlék bevezetéséről intézkedik. A 2003-as törvényben úgy volt, hogy a 2005-2006-os tanévben kell a teljesítménypótlék 50 százalékát biztosítani. Ez itt már áttolódik 2006-2007-re, de még akkor is csak részlegesen. Ezt a dolgot mi indokolja? Nagyon fontos lépésnek tartotta ezt ez a kormányzat, személy szerint Magyar Bálint is, hogy elismerjük azt a pluszmunkát, amit az intézményvezetők végeznek. Ez már csak a cikluson túl fog megvalósulni. Kérdezem, mi ennek az oka.

Visszatérnék az alapműveltségi vizsgára. Kicsit megelőlegezem egy másik napirendi pontunkat is, és javaslom, hogy a féléves tervünkben az alapműveltségi vizsga napirendi pontként szerepeljen.

Gyakorlatilag három év múlva lehet vagy kötelező – erről megoszlanak a vélemények - alapműveltségi vizsgát szervezni. Összesen ez a tanév van tehát arra, hogy ennek a dolognak a koncepciója kidolgozódjék, tehát tulajdonképpen már késésben vagyunk. Nem tisztességes a legutolsó pillanatig halogatni ezeket a dolgokat.

Ma a közoktatási modernizáció megítélésem szerint a legeslegfontosabb dolog. Ami hatást is gyakorol a rendszerre az az érettségi koncepcionális átalakítása. A kimeneti szabályozással nagyságrendekkel eredményesebben lehet szabályozni az intézményekben folyó munkát, mint a bemeneti követelményekkel. Írhatunk mi akármilyen NAT-ot, lehetnek akármilyen kerettantervek, lehetnek az iskoláknak saját helyi tanterveik is – zömmel a fiókokban pihennek. Minden kutatás ezt támasztja alá.

Valami végre megindult a középiskolákban, de nem indult meg semmi és nem is fog a szakiskolákban, ha az iskolák maguk dolgozhatják ki a követelményeket. A kompetenciafejlesztésre való átállás irányába – ami kiemelt feladat lenne, mert nagyon meg kellene csinálni – semmiféle elmozdulás nincs, ugyanaz a biflázás megy, ami miatt ezek a gyerekek már eleve túlkorosán kerülnek oda az általános iskolából, utálják, elidegenítette őket mindentől, ami oktatás. Ez folytatódik a 9-10. évfolyamon.

Igazán nagy kedvem lenne olyan magnófelvételeket itt lejátszani, amelyek 10-11. évfolyamos szakiskolai tanulókkal való beszélgetéseket tartalmaznak; egy nagy, 500 fő fölötti iskola legjobb diákjai beszélnek, és egyetlen ép mondatuk nincsen. Ezt úgy tessék érteni, hogy egy mondaton el lehet vitatkozni negyed óráig, hogy az illető azt állította, hogy, vagy annak az ellenkezőjét, mert képtelenség kibogarászni belőle. Azzal, hogy az intézmények közé dobtuk a gyepelőt, az ő kezükbe adtuk a költségvetési törvény módosításával, bünt követtünk el. Itt központi vizsgafejlesztésre, központi feladatfejlesztésre és majdnem hasonló nagyságrendű pénzre van szükség, mint amennyit az érettségi fejlesztésére fordítottunk.

Köszönöm.

ELNÖK: Én is köszönöm. Szilágyi úr!

SZILÁGYI JÁNOS: Nagyon fontosak ezek a változtatások a szakképzés területén, mert végre jogszabályban lehet látni azokat a törekvéseket, amelyek abba az irányba hatnak, hogy növeljük a szakképző iskolák felelősségét, hogy ezek a gyerekek, akik kikerülnek fiatal szakmunkásként, valóban verseny- és piacképes ismeretekkel rendelkezzenek, és minél többen el tudjanak helyezkedni a munkaerőpiacon. Ilyen értelemben pozitív elmozdulást lehet érzékelni.

Továbbra is érvényes az a pedagógiai felelősség, amivel egy szakképző iskolának kell rendelkezni, de nyissuk meg azokat az új lehetőségeket, csatornákat, és ehhez megfelelő ösztönző rendszereket tegyünk, amelyek figyelemmel kísérik a tanulók elhelyezkedését. Ha nincsenek megfelelő ösztönzők, akkor nem sikerül ezeket az elmozdulásokat elérni. Ezért nagyon fontos és ezért támogatja a kamara is azt, hogy a hiányszakmákban kapjanak plusz normatív támogatást azok a szakképző iskolák, amelyek ezeket a folyamatokat figyelemmel kísérik. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a gazdálkodók irányába is legyen egy ösztönzés, hiszen ha hiányszakmákban fogadnak gyerekeket gyakorlati képzésre, akkor ott is van egy ilyen lehetőség.

A harmadik elem az, hogy a tanuló és a szülő is érzékelje, hogy ha jó szakmát választ, akkor többlettuttatást kap, hiszen a tanulószereződés révén ezeknek a juttatásoknak az aránya tovább növelhető. Ezek már nagyon komoly juttatások, hiszen a minimálbér 50 százalékát megkaphatja egy tanuló szja-mentesen, tehát 25 000 forint, legjobb esetben még ennél is több nettó juttatást kap az, aki hiányszakmában dolgozik.

Nagyon lényeges azt is megerősíteni, hogy a tanulószereződés egy olyan lehetőség, ami átvezeti ezeket a tanulókat a munka világába, hiszen biztosítottá válnak, és ez a gyakorlati képzőhelyen lévő viszony beleszámít már a nyugdíjjogosultságba is, és ha üzemi baleset vagy bármi más történik, akkor biztonságban vannak. Ezeknek a tanulóknak az elhelyezkedési aránya is lényegesen magasabb, mint azoknak a tanulóknak, akik mindvégig iskolai tanműhelyben végzik a gyakorlati képzést. Ezért tartjuk nagyon fontosnak a tanuló-előszereződés intézményrendszerének bevezetését, hiszen eddig az volt a gyakorlat, hogy az alapképzés az iskolában van, a speciális képzés a gazdaságban, a vállalatnál, ennek következtében szeptemberben mindig kaotikus állapotok uralkodtak, mert egy hónap állt rendelkezésre, hogy megtalálják a képzőhelyeket. Az előszereződés ilyen szempontból kezelése ennek a problémának, hiszen már időben próbálnak cégeknél helyet találni, és ebben az esetben az iskolával együttműködve ezek az előszereződések tervszerűbbé teszik azt, hogy gazdálkodónál gyakorlati képzőhelyeket kapjanak.

Az ingyenességet a kamara nagyon támogatja. Mi mindig azt mondjuk a szülőknek – ez általában a fodrász, a kozmetikus, illetve a divatszakmákra jellemző, hiányszakmáknál ilyen nincsen, tehát egy nagyon szűk szakmakörre vonatkozik –, hogy ha ilyet kér egy vállalkozó, akkor semmiképpen ne fizessenek, menjenek olyan helyre, ahol ezt nem kérik, és ebben a kamara segít.

A másik probléma, amit Jekkel úr is mondott, hogy ha esetleg van ilyen, akkor nem vállalják fel a szülők, hogy ezt tényszerűen leírják, megfogalmazzák, általában visszalépnek, tehát nagyon nehéz bizonyítani. Ellenben volt arra példa, és a tavalyi évben ilyen miatt 15-20 képzőhelyet megszüntettünk, hogy nem voltak megfelelőek a feltételek. Felvetődött az a kérdés is, hogy a kamara ezt ellenőrzi, vagy nem ellenőrzi. Évente 5000 képzőhelyet szoktunk ellenőrizni, általában több mint 10-nél megszüntetjük a képzést azonnal, 20-30 alkalommal pedig felszólítjuk a gazdálkodó szervezeteket, hogy a hiányosságokat rövid határidőn belül pótolják.

Az utolsó észrevételem egy javaslat. Nagyon fontos, hogy a tanulószereződéses rendszerben a mikrovállalkozók bevonását szélesítsük. Ezt a kört még nem sikerült megnyerni magunknak. Ennek egy nagyon fontos formája az átalánydíjas elszámolás. A lényege az, hogy

nem kell többkilós papírmunkát végeznie egy mikrovállalkozónak, hanem ha van három tanulója, akkor a minimálbérnek megfelelő háromszoros juttatást kap. A mi számításaink azt mutatják, hogy ezt a juttatást a minimálbér háromszorosára mindenképpen fel kell emelni, mert eddig is megvolt ez a lehetőség, azonban - megérdeklődtük az Alapkezelő Igazgatóságnál - körülbelül 40 vállalkozó vette igénybe eddig. Tehát annyira rossz az érdekeltségi rendszer, hogy ezt nem veszik igénybe, inkább a tételes elszámolást vállalják ezek a gazdálkodó szervezetek. Ezért az a konkrét javaslatunk, hogy ezt a minimálbér háromszorosára kellene felemleni. A költségkihatása pedig nem jelentős, tudja kezelni az alap.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én is köszönöm. Horn György!

HORN GYÖRGY: Első körben a szakképzési törvény módosításáról néhány, az eddigiekben nem elhangzott, az iskolavezetők szempontjából általam lényegesnek minősített kérdést vetnék fel.

Az egyik: az egész anyagból az jön ki, hogy egyrészt legyen rugalmas, másrészt legyen piacokonform, harmadrészt viszont legyen elég nagy az intézmény. Ez a szakképzési hozzájárulásban és a finanszírozásban is mindenhol megjelenik. Ugyanakkor a modernizációs szakmák nagy hányada gyorsan változik. A megyei fenntartású szakképző intézmények alapítóokirat-módosításáról számtalan történetet tudnék mesélni, ennek „rendkívül gyors és rugalmas” mivoltáról, öt-hat év átmenettel. A megyék tartják fenn a szakképző intézményeket, és ezek nagy intézmények. Itt van egy olyan probléma, amit ez a jogszabály nemcsak hogy nem rendez, hanem felerősít azáltal, hogy a méreteken keresztül tesz jelentős különbségeket. Hogy mást ne mondjak, a szerződésben 500 főhöz köti a szakképzési hozzájárulást, 10 milliós nagyságrendű a különbség egy-egy intézmény esetén. Továbbá épp a szakképzési hozzájárulás szabályozása azt jelenti ebben a jogszabályban, hogy modernizációra, beruházásra a kisebb szakképző intézményekben – jellegzetesen ezek épp a modernizációs szakmák – nem lesz mód. Egy darab néhány tízmilliót érő gép beszerzése esetén lényegtelen, hogy ott 430-an jártak, vagy 987-en – ha csak elő nem írja az állam, hogy ahol kevés gyerek van, ott olcsóbban megvehetik ezeket a gépeket, de ennek azért jogilag nehéz feltételt teremteni.

Azt gondolom, itt van egy komoly probléma, ami nincs megfelelően végiggondolva, és éppen azért nincs, mert úgy látom, maga a rendszer erőteljesen bürokratizálódik, azzal a szándékkal, hogy a központi mechanizmusok átvegyenek a piactól bizonyos elemeket. Tehát, míg a magam részéről egyetértek azzal, hogy piacokonformmá kell tenni a szakképzést – már annak a kimenetét -, azzal már távolról sem, hogy ennek a fejlesztési, tartalmi programjai is központosodjanak. Hiszen a piaci kapcsolatok éppen azt jelentik, hogy ott egy jóval rugalmasabb kapcsolatrendszerre van szükség. És hogy például a miniszter évente teszi közzé a hiányszakmák listáját (*Jekkel Antal: Háromévente.*), fel kell tenni a kérdést, hogy amikor ez megjelenik, és mivel ez magasabban van finanszírozva, hogyan teremt erre egy intézmény vagy egy intézményi kör feltételeket. Eddig nem volt ilyen szaktanár, holnap lesz. Eddig nem voltak ilyen gépek, holnaptól lesznek. Azt gondolom, hogy ez egy rövid távú szemlélet mind a finanszírozásnál, mind pedig magában a szabályozásban.

A másik ilyen, amit én problémának gondolok, ami megint – hangsúlyozom – egy jó irányú törekvésnek előreláthatóan rosszul működő mechanizmusa lesz. Ez pedig a szakmai tanácsadó testületnek ez a nagyon precíz, jól körülhatárolt rendszere. Ráadásul van is egy olyan paragrafusa, amely azt mondja, hogy a szakmai tanácsadó testület részére jogszabály további feladatot is állapíthat meg, tehát a törvény felhatalmazza a jogalkotót, hogy ezen kívül még mást is, ha akar. Tessék elgondolni, hogy a fővárosban például száz fölött van a szakképző intézmények száma! Azt mondja, hogy ide delegál a szakképző iskola fenntartója. Tessék megmondani, hogy a főváros honnan a csudából fog az ő érdekeit képviselő százegynéhány embert elküldeni ebbe a testületbe! Nagyon kíváncsian várom, hogy a gazdasági kamarák – elhangzott már a kérdés az OKNT kapcsán is – hogyan fognak ezekbe – egy-két kivételtől

eltekintve, különösen a tisztek esetében, ahol eleve definíciószerűen benne volt – anyagi érdek nélkül embereket küldeni. És itt nem a személyes anyagi érdekről beszélünk, hogy kap-e pénzt, hanem az intézménnyel kapcsolatos érdek nélkül, hiszen a nagyvárosban a kibocsátóknak nincsenek olyan ígérvényeik, hogy az illető oda fog elmenni dolgozni, tehát nem az adott piaci szereplőnek képez az intézmény. Szerintem ez túlszabályozott, bürokratikus. Azt mondja például a b), hogy a nevelőtestület delegál, az f), hogy az érdekképviselői szervezet – mármint ott. A közoktatási törvény szerint a nevelőtestületnek tulajdonosi jogosítványa is van. A vezető, pályázati bírálat, szmsz jóváhagyása, pedagógiai program jóváhagyása, amik jellegetesen stratégiai kérdések, tulajdonosi jogokkal. Ezt a közoktatási törvény adja a nevelőtestületnek. Ez azt jelenti, hogy van egy átfogó, egy teljes körű testület, amin belül van egy kisebb csoport, aki önálló jogosítványt szerez a nagy csoport kárára akár. Van ebben egy erőteljes megosztás, amit az alkotók a piacról vesznek át, miközben a közoktatási rendszer más alapokon működik. Én azt gondolom, e mögött is az húzódik, hogy egy olyan fajta rendet kell csinálni, ami jól ellenőrizhető, átlátható módon működtet nagy szervezeteket.

A magam részéről átugornék – bár én kértem, hogy ilyet ne tegyünk – a szakképzési hozzájárulásról szóló törvényre vonatkozó javaslatban semmiképpen nem támogatnám az ide tett létszámkorlátozás kiegészítést. Egyszerűen lehetetlenségnek tartom, és működésképtelennek. De ez nem ehhez a jogszabályhoz tartozik.

Én is azt mondom, hogy a pályakövetési tevékenység értékelésére vonatkozó eljárás ebben a formában rosszul szabályozott. Szükséges, de el tudom képzelni, hogy erre a munkaügyi központokon keresztül van az iskolának egyfajta elvi kötelezettsége, és az eljárási rendszert el kell venni az iskoláktól. Ráadásul ehhez még anyagi érdek is kapcsolódik – nem is kicsi! A 10 százalékos eltérés sok millió. Szerintem így nincs ez jól kitalálva.

A következő a 13. §-nál – még mindig a szakképzési törvénynél tartok -, hogy itt van egy olyan probléma – a tanulók gyakorlati képzésénél a szakképzést folytató intézmények együttműködési megállapodás alapján... Itt vannak olyan szakképző helyek – például pedagógiai asszisztens, és még jó néhány –, amelyek nem piacokon szervezettekkel állnak gyakorlati kapcsolatban, hanem költségvetési intézményekkel. Itt az van, hogy „a tanuló gyakorlati képzésére költségvetési szervnél”. Nem világos, most sincs rendezve, hogy hová kerül ez a pénz. Nem biztos, hogy mindenki számára világos: itt nagy pénzekekről van szó. Vegyünk egy kerek számot – körülbelül ennyi is: tanulónként százezer forintba száznegyvenet kap az iskola, százat, hatvanat vagy húszat. Ezek a szabályozás különböző méretei a szakképzésben. Nincs rendezve, hogy azokban az esetekben, amikor az iskola nem egyszerűen szervez, hanem részt vesz a gyakorlati képzésben, ugyanakkor bizonyos tevékenységeket éppenséggel kihelyez, ugyanazok a költségvetési intézmények nincsenek felhatalmazva hosszú távú szerződésre, tehát az iskolaigazgatónak vagy az óvodavezetőnek – a fogadó intézménynek – nincs joga hosszú távú szerződés megkötésére. Ezt a fenntartók az önkormányzati rendszerben nem teszik lehetővé. Ez azt jelenti – és erre konkrét példák vannak -, hogy ez igen súlyos működési nehézségeket okoz.

Itt jegyzem meg még egyszer, sokadszor, hogy a második szakképzés eltörlését rendkívül súlyos problémának tartom. Többnek, mint súlyos problémának. Gyakorlatilag az átképzési rendszert kivették a közoktatásból, és egy ettől független rendszerhez került.

Amit hiányolok nagyon az egész szakképzési törvényből. Azt gondoltam, nagyjából mindenki számára nyilvánvaló stratégiai elemek, hogy a szakképzés egészét az irányító hatóság szempontjából egy rendszer alá kell rendelni – beleértve a felnőttoktatás, a munkaügyi központokat és a közoktatást. Aki ebben részt vesz, mindenki tudja, hányféle konfliktussal jár ez. Erre itt egy további decentralizációs rendszer van – ahogy Brezsnjanszky úr is jelezte –, tehát miközben az intézmények növekedésére, az intézmények erőteljes bürokratikus irányítására koncentrálnak egyrészt a rendszer, közben pedig határozott utalás van az állami rendszer éppen ellentétes mozgására. Meggyőződésem, hogy bárki kerül kormányra, a szakképzésnek vagy önálló ágazatként kell megjelennie, vagy egy tárcához kell tartoznia. Jelen

pillanatban súlyos párhuzamosságok vannak: az egyik oldalon kiürülő nagy szakképző iskolák vannak, a másik oldalon pedig munkaügyi központos beruházások, személyi kapacitások stb.

A szakképzésnél maradva, a szakképzési hozzájáruláshoz. Nagyon szépen kérem, hogy ha egyszer a központi szakképzési alapnak vannak kivételei – határon túl, gimnázium, sorolhatnám –, legalább annyi kerüljön be, hogy a helyi szerződésben azokat a célokat, amiket a központ kitűz, helyben is lehessen megvalósítani. Jelenleg úgy néz ki, hogy az államnak joga van eltérni a törvénytől, a szerződő feleknek meg nincs. És ezt újra és újra definiálja a jogszabály. Csak itt mindig az az alku, hogy hány százalék. Azért nem módosul. Nem az irány miatt, hanem mert a százalékok módosulnak. Én ezt nagyon lényegesnek tartom. Elmondom, nem biztos, hogy mindenki számára nyilvánvaló, hogy a szakképzési hozzájáruláshoz helyi szerződésen keresztül való további hozzájárulásnak ezt a fajta szabályozását semmilyen formában a magam részéről nem tudom támogatni. Sem a mértékét, sem a rövidtávúságát, sem az iskola mértékét – mármint az 500 fős elemet, illetve ennek a kötöttségét.

Áttérve a nem szakképzésre. Elnök urat kértem, hogy ne térjünk át, mert nagyon rossz így. De most akkor áttérnék a közoktatási törvényre...

ELNÖK: Megfogadom a tanácsodat. A szakképzéshez van-e hozzászólás még? *(Nincs jelzés.)* Nincs. Folytatható, megnyitva a második kört.

HORN GYÖRGY: Egyetértek a közoktatási szabályozásban a hátránykompenzációval és az ehhez kapcsolódó összes ilyen típusú jogi szabályozással. Érdekes módon én pont fordítva értelmeztem a 32. §-t mint Trencsényi László; azt akartam üdvözölni, hogy a 16. életévüket betöltött tanulóknak van egy pályájuk, tehát nem kiengedi, hanem betagozza őket.

A beiskolázásnál indokolt, hogy a felvételi rendszertől el kell tekinteni, ugyanakkor nem támogatnám a 6-8 osztályos gimnáziumok vagy más ehhez kapcsolódó egyedi eljárások megemlítését; az iskolai szegregációt, illetve azt, ami a PISA-ból világosan, egyértelműen kiderült, hogy az iskola nem csökkenti az esélyeket, hanem éppenséggel növeli. Ennek megoldását nem ezeknek az eszközöknek a megjelenítésében látom, hanem az iskolaszervezetre vonatkozóan kell végre érdemben döntéseket hozni a politikának. Ha ez nem megy, akkor tessék bezárni a 6-8 osztályos gimnáziumokat, bár szakmai meggyőződésem, hogy iskolaszervezetileg a 6 osztályos gimnázium, a 6 éves alapképzés jó. Úgy gondolom, erről kell döntenet, és nem arról, hogy ha egyszer létezik, akkor hogy lehet korlátozni azt, amire szerveződött. Én ezt abszolút nem gondolnám. Be kell zárni. Azt lehet, bár nem támogatnám. De ebben ez nincs benne, csak a vitához mondtam.

A 40. §-t nem egészen értem, hogy mire szedhet az OKÉV díjat. Azt írja, hogy a vizsgáztatási díjat az Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközpont határozza meg és teszi közzé. Milyen érettségi ez?

FRISS PÉTER: Tanulói jogviszonyon kívüli.

HORN GYÖRGY: Tehát aki visszamegy, az már nem megy ingyen. *(Dr. Szenes György: Ma sem megy ingyen.)*

A 41. §-ban nem támogatom egyáltalán, hogy a Közoktatás-politikai Tanács titkárságán évente be kell jelentkeznie minden szervezetnek újra és újra. Tehát ha létezik egy nagy szervezet, annak újra és újra banki igazolás, aláírási címpéldány kell, és a többi, ami minden pályázathoz kell - elég gyakorlottak vagyunk ebben. *(Dr. Vágó Irén: Eddig is benne volt.)* Nem tudom, szerintem mi egyszer sem jelentkeztünk még be. *(Kosinszky Zsuzsa: De, egyszer.)* Ha pénzért pályázunk, akkor be kell jelentkezni. *(Kosinszky Zsuzsa: Valamikor a lelegején egyszer biztos, hogy bejelentkeztek.)* Jó, biztos.

Végezetül még annyit mondanék, hogy nagyon egyetértek Brezsnýánszky úrnak azzal a felvetésével, és kérem is elnök urat, hogy a közlemény elején jelenjen meg, hogy olyan típusú, terjedelmű és súlyú anyagról van szó, amelyhez a Köznevelési Tanács támogatása – vagy akár

tiltakozása, mindegy – csak nagyon-nagyon óvatosan adható meg. Szakmai szervezet képviselőjeként is mondom, hogy ezt különböző embereknek szinte paragrafusonként adtam ki, és majd a jövő hét végén fogok visszakapni anyagokat - tagozati ülésük van a szakképző iskoláknak -, akkor fogok tudni erről beszélni. Tehát ez egy nagyon súlyos problémakör. Kérem, hogy a közleményben jelenjen meg, hogy ennek mérete meghaladja az OKNT kompetenciáját; bár ez egy kicsit rossz kommunikáció, de mégis csak erről van szó.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Visszakérdezek: hogy operacionalizálható, amit mondasz? Ha érkezik államtitkár úrtól egy kérdés, javaslat, hogy az OKNT ezeket az esedékes, akut törvénymódosításokat megvitassa, akkor az elnök kompetenciája megsaccolni, hogy ez sok nekünk, vagy kevés, vagy hogy ezt nem szeptemberre tudjuk tenni, csak októberre? Semmi ellenvetésem nincs azzal szemben, hogy ez lehetetlen helyzet, csak kérdem, hogy hogyan oldjam meg.

HORN GYÖRGY: Nekem meg nincs javaslatom.

ELNÖK: Nem tudok mit csinálni, ezek azért kerülnek ide, mert nyilván sürgősek. Elismerem, hogy erre felkészülni nagyon nehéz, merthogy meg kéne vitatni, csak nekem pont úgy nincs javaslatom, mint neked.

Most én kérnék szót, egyetlen dolog erejéig. Szemben azzal, amit kifogásolt Marica a 30. §-ban, én élenken helyeslem, hogy benne van; mind a PISA, mind más azt bizonyította, hogy azok az iskolák, amelyeknek módjuk volt mazsolázni a gyerekek között, és amelyek egy adott régióban híres iskolák – nem biztos, hogy a legjobbak, de a legnagyobb presztízsű iskolák –, feltöltik máshonnan gyerekekkel a soraikat, és akit történetesen körzetesként fel kellene venni, annak már nincs hely, mert felvették azokat a gyerekeket, akiket alkalmasabb alanynak tartanak egy elitebb vagy magasabb színvonalú képzésre. Úgy gondolom, az egész világon a legjobb oktatási rendszerek a komprehenzív iskolák irányába mennek, ahol a különböző képességű vagy különböző előképzettségű gyerekek együtt nevelődnek. Nem szeretném most elmondani az érveimet, csak örömmel üdvözlöm ezt a paragrafust. Ugyanakkor arra hívom fel valamennyiünk figyelmét, mindenekelőtt a pedagógusképzését és -továbbképzését, hogy az együttnevelésnek ezeket a szakmai, didaktikai kérdéseit végre szakmai, didaktikai körben kellene megvitatni, mert az egész integrált vagy inkluzív nevelés sokkal inkább oktatáspolitikai akcentussal jelent meg, amivel egyetértek, csak hiányzik alóla az a trambulín, ahol ezt a nagy ugrást meg lehet csinálni. Tehát én mind a képzésben, mind a továbbképzésben kiemelt feladatnak gondolom olyan metodikák, eszközök, folyamattervek elkészítését, amelyek ezt lehetővé teszik.

Trencsényi úr!

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Nem jelentkeztem, csak mutatom, hogy amiről beszélsz, meg tudjuk ebben a hónapban, hogy ebben mi történt; ez a HEFOP anyaga (*Felmutatja.*)

ELNÖK: Szenes György, Liskó Ilona, és utána zárjuk le a kört, menjünk át a következő dokumentumra, ami ennek a kommentálására létrejött.

DR. SZENES GYÖRGY: Köszönöm, elnök úr. Egyetlen témához egy nagyon rövid hozzászólásom van. Már akkor eszembe jutott, akkor gondoltam, hogy erről fogok szólni, amikor Vekerdy Tamás küldött mindannyiunknak egy anyagot, amellyel szeretné az iskolaszervezet - alsó tagozat, óvoda és kezdő tagozat - problematikáját vitanap keretében az OKNT elé hozni. Ma felvetődött itt a felvételi és sok minden más, az egész iskolaszervezet megint előjött, és valószínűleg amikor szakképzési programokról fogunk beszélni, akkor a 9-10. osztály kapcsán ismételen elő fognak jönni ezek a dolgok. Tehát tényleg megérné az egészet,

hogy a felvételin ki, milyen módon, mit csinálhat, komprehenzív iskola, és a többi, Tamás indítványa alapján - azt kiegészítve nemcsak az óvodával meg a kezdő szakasszal, hanem az egész - áttekinteni egy vitanapon még ebben az évben. Ez nem egy törvénymódosítás, nem egy olyan dolog, amit most ad hoc, azonnal, holnap meg lehet csinálni, de olyan kérdés, amelybe például az érettségi koncepciója is belefér, meg az alpműveltségi vizsga helye, és az egész magyar közoktatásról egy hosszú távú elképzelést körvonalaz.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Liskó Ilona!

LISKÓ ILONA: Csak a 6-8 osztályos gimnáziumok kérdésében vitatkoznék Horn Györggyel. Hogy meg kell szüntetni ezeket az iskolákat, meg hogy át kell alakítani az iskolaszervezetet, lehet ilyeneket mondani, de tudjuk, hogy a gyakorlatban ezek az iskolák működnek, és azok a gyerekek, akik ezt a szelekciót most elszenvették, most is itt vannak. Lehet, hogy majd a következő OKNT-nek hosszú, szívós munkával és nem tudom, milyen oktatáspolitikai koncepciókkal egyszer sikerül az iskolaszervezetet Magyarországon a 6 osztályos irányába átalakítani. *(Nagy József: Soha!)* De ezek a gyerek addig is végigcsinálják ezeket a két-három napos, kemény felvételi vizsgákat. Ráadásul ezeknek a 6-8 osztályos gimnáziumoknak egy része is – erre van szociológiai kutatás – messze nem számít olyan elit iskolának, olyan minőségi iskolának, ami ezt a dolgot indokolná. A saját presztízsének növelése érdekében, a szülők és a gyerekek riogatása miatt csinálja a 10-12 éves gyerekekkel végig ezeket a vizsgákat. Mert az sem igaz, hogy erre szerveződtek. Mert mire szerveződtek? Arra, hogy megemeljék a presztízsüket. A kutatások azt bizonyítják, hogy annak sikerült megemelni a presztízsét, amelyiknek volt egy jó tantestülete már korábban is. Amelyiknek nem volt, nem emelte meg a szervezetváltás a presztízsét. A tanárok emelik meg az iskola presztízsét, nem az iskola szervezete önmagában.

Vagyis azt akarom mondani, hogy nem látom indokoltnak sem a szervezetváltó iskolák ismeretének birtokában, sem pedig az oktatási, oktatáspolitikai ambíciók sikerességét követve az iskolaszervezet ügyében, hogy ezek a gyerekek továbbra is elszenvedjék ezeket a felvételi macerákat. Nem értem, miért nem veheti egy Oktatási Minisztérium a bátorságot arra akármilyen iskolákkal szemben, hogy azt mondja, tizennégy éves kor alatt nem lehet felvételi vizsgát tartani. Tessék fölvenni a körzetbe tartozókat, és aki átvesz gyereket, vegye föl az eredeti bizonyítvány alapján! Tizennégy éven alul nincs felvételi vizsga, nincs felvételi elbeszélgetés, és nincs mazsolázás. Persze, nagyon könnyű a pedagógiai programom megvalósítani olyan gyerekekkel, akik jól motiváltak, jó körülmények között élnek és jól, kevés munkával eljuttathatók az érettségiig. Tessék ugyanezt megpróbálni nehéz gyerekekkel.

Egyébként most az Arany János program hatásvizsgálatát csinálom Jánosék megbízásából, és azt tapasztalom, hatalmas nagy élmény az elit gimnáziumoknak az utóbbi években hátrányos helyzetű gyerekekkel foglalkozni. Azt mondják a pedagógusok, hogy fantasztikus élményekhez jutnak hozzá, hogy ilyen gyerekek is vannak a világon. Kemény munkával lehet őket eljuttatni egyről a kettőre. De megcsinálják, mert pénzt kapnak érte: dupla kvótát.

Azt akarom mondani, hogy igenis, lehet arra vállalkozni, hogy ne csak az elit gyerekeket juttassa el az érettségiig, juttasson el mindenkit.

ELNÖK: Marica!

SZAKÁCS MIHÁLYNÉ DR.: Egy mondatot ehhez szeretnék hozzáfűzni. A fogalmakkal való gazdálkodásunk és azok használata néha egy kis zavart kelt. Lehet, hogy az elit gimnázium nem elit, hanem tehetséges gyerekeket nevelő és tanító középiskola. Az elit, a tehetség, a lemaradó, a hátrányos helyzet... Én is ismerem az integráció elméletét, és végtelenül támogatom. Egész pedagógusi múltam arról szól, hogy az elesettek, a lemaradók, a több

foglalkozásra szoruló gyerekek nevelését vállaltam és vállalom most is, még felsőoktatásban is. De azért a tehetségesekre ki gondol? Arra, hogy az ő életük ezekben az intézményekben hogyan kezelhető úgy, ahogy most elnök úr elmondta, hogy ennek az elméletét, gyakorlatát jól kimunkálva, az ő érdekükben is tudjunk valamit tenni?

Azért kapcsolódom az Ica hozzászólásához, mert nem biztos, hogy elit gimnáziumról van szó. Én ismerek olyan 6 és 8 osztályos középiskolát, ahol nagyon sokat foglalkoznak a lemaradó gyerekekkel is. Általában nem lehet kimondani, hogy ezek elit gimnáziumok, mert felvételihez kötik.

Egyébként, kedves tanácsstagok, törvény rendelkezik a felvételiéről. Akkor a törvényt kell változtatnunk. Köszönöm szépen.

LISKÓ ILONA: Erről van szó! Ezt csináljuk éppen!

ELNÖK: Köszönöm. Áttérünk a következő előttünk fekvő dokumentum tárgyalására. Milyen címet is visel ez? A tanév rendjével kapcsolatos, ugye?

LISKÓ ILONA: Mi lesz a tervezet sorsa?

ELNÖK: Ehhez több dokumentum tartozott, és én azon belül szerettem volna elővenni azt a másikat, mert itt van még egy javaslat az érettségi rendszer néhány elemének módosítására, és ezzel kapcsolatban Horn Gyuri tájékoztatóját szeretnénk meghallgatni. Bakos úr? Először Farkas Pista jelentkezett.

FARKAS ISTVÁN: Ügyrendi kérdés, elnök úr. Mindannyian emlékezünk a Bibliaismeret érettségi követelményének vitájára. A Hit Gyülekezete kérésünkre módosította a címet. Én aggódom, hogy sokan el fognak menni, ez pedig csak egy egyperces szavazás, mert az OKNT minden követelménye teljesült. Azt javaslom, fogadjuk el azt a követelményrendszert.

ELNÖK: Egyetértek, ez egy racionális javaslat. Szavazásra teszem fel tehát a kérdést, hogy a megküldött módosítással ez a „Bibliaismeret – Hit Gyülekezete”... *(Közbeszólások.)* Ez az OKÉV-értesítőben jött, úgy küldtük szét. Egy lap. A nevébe bekerült, ez volt a kérésünk. aki elfogadja... *(16)* Ki van ellene? *(Nincs jelzés.)* Tartózkodás? *(3)*

Köszönjük, Pista.

Akkor most Bakos úré a szó.

BAKOS KÁROLY: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Tanács! Az idő sürgetése miatt kérte az Oktatási Minisztérium a tájékoztatás lehetőségét a felvételi eljárással kapcsolatos kormányrendelet módosításáról. Mint tudják a tisztelt kollégák, alkotmánybíróági döntés is van arról, hogy 2005. december 31-éig a felvételi eljárással kapcsolatos kormányrendeletet módosítani kell. Természetesen ez a jelentkezők, a rendszerben bent lévők és a 2006-ban jelentkezők számára nem lehet december, hanem szeptembernek kell lennie.

Most három-négy mondatban szeretném elmondani azt a tervet, amit az Oktatási Minisztérium a kormányzat elé fog terjeszteni:

Az első és legfontosabb pont, ami az alkotmánybíróági beadványban is szerepelt, az egyik és másik évben érettségizők különböző érettségi eredményének az összekombinálásának a lehetősége. Ezt a lehetőséget a kormányrendeletben nagyon sokan bírálták, most megszüntetjük, és a 2006-os felvételi eljárás során csak azért az emelt szintű érettségéért jár többletpont, amelyből a jelentkező szerzett pontjait számolják.

Ehhez kapcsolódó vita volt – szintén az idei felvételi tapasztalatai alapján – a nyelvtudás alapján megszerezhető többletpontok száma. A jogszabály szerint elvileg –természetesen nagyon kevés ilyen gyerek volt – húsz pontot lehetett szerezni nyelvtudással. A kérdés, hogy a

nyelvtudás vagy szakmai tudás – tehát az érettségi és emelt szintű érettségi – határozza meg, hogy valaki bekerülhet-e az orvostudományi egyetemre vagy a jogi karra. Az Oktatási Minisztérium itt azt a javaslatot terjeszti elő, hogy a 2006-2007-es időszakban az elvileg megszerzhető nyelvvizsga-többletpontok számát 15-ben maximálná. Ez azt jelenti, hogy két középfokú nyelvvizsgáért természetesen megkapja a többletpontot, és egy felsőfokúért is tizenöt pontot tud kapni. 2008-tól pedig 10 pontban maximálnánk a megszerzhető nyelvtudás alapján a többletpontokat. Két lépcsőben a szakmai tudás lenne a meghatározóbb a rendszerben.

Ehhez kapcsolódik az a változtatás, hogy ahol egy vizsgatárgy alapján számolják a pontot, ott az emelt szintű érettségi 14 pontot fog érni, ha két érettségi vizsgatárgy alapján számolják az eredményt, akkor 7-7 pontot. Tehát akár egy vizsgatárgy, akár két vizsgatárgy, ugyanakkora súlya van a nyelvtudásnak meg a szakmai tudásnak.

2008-as hatályba léptetéssel szerepel az a javaslat, hogy minden szakcsoportnál két érettségi vizsgatárgy alapján kell a jelentkezők eredményét kiszámolni.

Köszönöm szépen.

DR. POLINSZKY MÁRTA: Tisztelt Elnök Úr! Azt kérem, hogy erről most ne tárgyaljunk. Egy ilyen kérdéstről tárgyalni anélkül, hogy bármilyen írásos anyagot kaptunk volna róla, nem lenne helyes.

HORN GYÖRGY: Azt hittem, hogy mindenki megkapta ezt az előterjesztést. Az Érettségi Bizottság viszont megkapta és megtárgyalta.

DR. POLINSZKY MÁRTA: Mi nem kaptuk meg. Szeretnénk írásban látni az anyagot.

HORN GYÖRGY: Azért mégis elmondanám, mert az elnök úr felkért, hogy tájékoztassam az OKNT-t arról, hogy az Érettségi Bizottság az ülésén mit tárgyalt meg és milyen álláspontra jutott.

DR. POLINSZKY MÁRTA: Azt szeretném kérni, hogy kapjuk meg az anyagot. Az, hogy meghallgassuk az Érettségi Bizottságot egy baromi nagy horderejű kérdésben úgy, hogy nincsen írásos anyag, csak az Érettségi Bizottság látott egy ilyen anyagot, azt gondolom...

HORN GYÖRGY: Arra kérlek, Márta, hogy hallgass meg, és utána mondd azt, hogy neked ez kevés. Ezt lehet, de én mégis...

DR. POLINSZKY MÁRTA: Amit mostanáig hallottam, én már az alapján azt mondom, hogy ez nekem kevés.

HORN GYÖRGY: Jó, megértettem, de akkor is elmondom. *(Zaj.)* Elnök úr felszólított engem erre.

LISKÓ ILONA: Elnök Úr! Döntse el, hogy információ hiányában érdemes-e ezt megtárgyalni.

ELNÖK: Arra szeretném figyelmeztetni az OKNT-t, hogy az Országos Érettségi és Vizsgabizottságot elég nagy jogkörrel ruháztuk fel. Az ő véleményének jóváhagyását vindikáltuk magunknak, tehát ha nem hallgatjuk meg, hogy ők mit mondanak, nem is tudjuk azt mondani, hogy nem fogadjuk el. Lehet úgy dönteni, hogy meghallgatjuk, mégis kérjük az eredeti anyagot, mert ebben az ügyben meg kell vonnunk az OÉVB-től azt a kompetenciát, hogy határozatot hozzon, és velünk jóváhagyassa. Eddig így működünk.

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Az én javaslatom ügyrendi, mert még nem érinti azt az indítványt, amit Márta mondott, hogy jelen előadásmódban ezt vegyük le a napirendről – mert ha jól értem, az ő javaslata ez volt. Én azt szeretném, hogy a Köznevelési Tanács abban foglaljon állást az elhangzottak alapján, hogy ellentétben az eddig tárgyalattal ez tartalmi szabályozási probléma, vagyis nem egyszerűen véleményezési és „kidumálási” hatáskörébe tartozik, hanem – az alapján, amit itt megtudtunk Bakos kollegától – hűsbavágóan tartalmi szabályozás, egy olyan szabályozási probléma, ami az OKNT abszolút hatáskörébe tartozik. Én ezt mondanám ki először – vagy az ellenkezőjét, ha úgy látjátok –, és ennek függvényében döntenék arról, hogy milyen napirendi keretek között tárgyaljuk.

ELNÖK: Ez most azt a problémát veti föl, hogy mit kell érteni a tartalmi szabályozással kapcsolatos jogosítványainkon. Nekem például más a véleményem, mint Trencsényi Lászlóé. Emlékezzenek a kollegák, többször kerültünk már olyan helyzetbe, hogy a vizsga tartalmán vitatkozhattunk, de abban, hogy egyszintű lesz az érettségi vagy kétszintű, nem volt döntési jogosítványunk. *(Nagy József: Szavaztunk, de nem vették figyelembe.)* Rendben van, de nem volt a mi jóváhagyásunk függvénye, hogy életbe léphet, vagy sem. Tehát véleményt nyilvánítottunk, és a miniszter azt csinált a véleményünkkel, amit akart. Más eset, hogy ha egy tantervről – a Nemzeti alaptantervről vagy bármely más tantervről – vagy óvodai programról azt mondjuk, hogy nem, akkor a miniszter azt nem viheti a kormány elé addig, ameddig a változtatásokat nem eszközöli rajta. Tehát a kérdés Laci interpretációjában az, hogy ez szerinte... *(Dr. Trencsényi László: Eldöntést igényel, hogy az-e, vagy nem.)* Eldöntést igényel, hogy az-e, avagy sem.

Mielőtt ennek a nagy vitájába belemennénk - mert akkor sehova nem jutnánk -, szeretném most már visszavonhatatlanul felkérni Horn György urat, mondja el, hogy mi történt ezen a bizottsági ülésen, és utána visszatérünk az előzményekre. Parancsolj!

HORN GYÖRGY: Az Országos Érettségi és Vizsgabizottság a minisztérium előterjesztése alapján megtárgyalta a „Javaslat az érettségi és felvételi rendszer néhány elemének módosítására” című szakmai tervezetet. Az derült ki egyértelműen, hogy az Érettségi Bizottság a javaslatokban nagyon megosztott; rendkívül eltérő álláspontra jutottunk több lényeges kérdésben. Azonban tegyük hozzá, hogy az érettséggel kapcsolatos problémákat, illetve a felvételi pontozás problémáit külön kell választani: az egyik az érettségi tartalmi szabályozásával, értékelésével és annak módosításával foglalkozik, a másik pedig a felvételi pontozásával, a pontszámok megállapításával és ennek az eljárásnak a változtatásával. Az érettségi értékelésre, tapasztalatainak összegzésére a minisztérium ígéretet tett, hogy az októberi érettségi bizottsági ülést megelőzően az Érettségi Bizottság valamennyi tagja részletes és átfogó tájékoztatást kap róla írásban. Ezt követően az Érettségi Bizottság a tájékoztatót megtárgyalja, majd az októberi OKNT-ülésre behozza. Ez volt az egyik.

A másik: egyetértés volt abban is az Érettségi Bizottságban, hogy az érettségi stratégiai kérdéseiben vita van közöttünk, és fontos lenne, hogy az érettségi távlati tartalmi ügyekben, szabályozástechnikai, jogi, szervezési kérdéseiről az Érettségi Bizottság belátható időn belül, több alkalommal, szabad, illetve kötött vitanap keretében foglaljon állást. Hiszen – és ezért volt a megosztottság is – az volt az alapkérdés, hogy azon az érettségi rendszeren, ami most van, érdemes-e egyáltalán javítani, vagy változtatni rajta bármit. Végül is arra jutottunk, hogy igen, hiszen itt vannak a gyerekek, akik érettségiznek.

A harmadik, ami a vitában érdemben előkerült, a jogbiztonság és a változás kérdése. Abban állapodtunk meg – és ebben egyetértés volt –, hogy bizonyos pontokon változtatni kell, mert nyilvánvaló és egyértelmű ellentmondások találhatók benne, de ezek nagyon-nagyon minimális és olyan változások legyenek, amelyek érdemben ezt a jogbiztonsági kérdést nem érintik. Egyben kértük is, hogy a továbbiakban, függetlenül attól, hogy milyen stratégia, koncepció alakul, a jogbiztonság érdekében magába a folyamatba a lehető legkevesebb jogi szabályozási változás kerüljön bele. Ezek után magát a felvételi rendszert illetően, amit Bakos

úr mondott, az Érettségi Bizottság, hangsúlyozom még egyszer, megosztottan, 3:2:1 arányban – tehát 3 igennel, 2 nemmel, 1 tartózkodással –, a következőkben maradt.

Az egyik: az Érettségi Bizottság támogatja, hogy 2006-ban – tehát a már most következő érettségi évében – csak az emelt szintű érettségien legyen adható többletpont, amiből a felvételi eredményt kiszámítják. Azaz annak az ellentmondásnak a feloldását, hogy a korábbi évben érettségizett tanulók osztályzatát, érdemjegyét, illetve az emelt szinten szerzett többletpontot egy időben ne szerezhessék meg, az Érettségi Bizottság támogatta.

A következő még mindig a felvételi pontszámmal kapcsolatos. Mi még egy olyan anyagot kaptunk, amely szerint a nyelvvizsgáért összesen 10 pont adható, Bakos úr viszont úgy tájékoztatott, hogy 15 pont adható. Az Érettségi Bizottság támogatta a korrekciónak azt az irányát, hogy a felvételi maga az érettségi teljesítményre, illetve az adott szakiránynak megfelelő tárgyakra irányuljon emelt szinten vagy középszinten, és a nyelvvizsgák ne jelenjenek meg benne ekkora súllyal. De egyelőre azt, hogy 15 pontban maximálják, az OÉVB támogatta. Ha jól emlékszem, ez volt három-három. Azzal a kitéttel, azzal a kéréssel, hogy várja meg a további korrekciót illetően várja meg... *(Közbeszólás: Ha három-három, nincs elfogadva!)* Az szmsz értelmében – megnéztük – szavazategyenlőség esetén, mivel párosan vagyunk, az elnök szavazata dönti el a kérdést.

Tehát támogattuk, hogy 15 pont, azzal a kitéttel, hogy a további változás a tapasztalatok rögzítése után lehetséges – itt 2008-ról volt szó –, egyelőre ne jelentsék be, ne induljon el.

Ugyancsak nagyon szorosan, de támogattuk – főleg a szakképzésben, de nemcsak ott –, hogy minden szakon a szakcsoportban két érettségi eredmény beszámítási kötelezettsége legyen a felsőoktatásnak. De ezt csak a 2008-as bevezetéssel, tehát a következő két évben nem, csak már most jelenjék meg.

Támogattuk – ezt egyhangúlag –, hogy a képzés bolognai rendszerű átalakításával kapcsolatban a szakcsoport, szakpár helyére a képzési terület, képzési ág kerüljön. Ebben érdemi vita nem is volt.

Majd még az érettségire visszatérünk, mert ez egy nagyon fontos kitétel. Ugyanakkor a bizottság egyhangúlag nem támogatta az érettségivel kapcsolatos szabályozás rendszerét, amely az érettségi tárgyakat két csoportra osztaná – központi A-ra, illetve B-re –, és hogy ennek a helyi szervezési rendszerét egyáltalán bevezessék. Az volt az álláspontunk, hogy ebben a kérdésben a jelenleg kialakult rendszert kell tovább folytatni, és ennek a feltételeit biztosítani kell.

Tisztában vagyok vele, szerintem is furcsa, hogy az OKNT ezeket az anyagokat nem kapta meg, de október 13-án az OKNT-ülés napirendjére kerül az érettségi értékelése, addig viszont nem tudta tárgyalni. Bakos úr arról tájékoztatott, hogy szeptember végéig – éppen a gyerekek tájékoztatása érdekében – ezeket jóvá kell hagyni.

LISKÓ ILONA: Azért kellett volna megkapnunk, hogy ma tárgyalni tudjuk.

HORN GYÖRGY: Én most nem védem a minisztériumot, csak elmondom, hogy úgy gondolom, az Országos Érettségi Vizsgabizottság jogszabályban rögzített módon, törvényben definiált ügyben járt el. Annyit még tegyünk hozzá, hogy nekem – az érettségi bizottság elnökeként – már augusztus elején – megküldték. *(Közbeszólások.)* Lehet minősíteni, de végülis az OKNT azért választott meg, Ica! *(Dr. Dobos Krisztina: Nagy hiba volt, ezek után azt gondolom!)* Lehet. Akkor vissza kell vonni. *(Közbeszólások, zaj.)*

Én most nem a minisztériumot védem, én azt mondom, hogy az OÉVB-nek ez volt a kötelessége. Azt tette, ami a dolga volt.

LISKÓ ILONA: Te azért, mi meg ezért ülünk itt.

DR. VÁGÓ IRÉN: Mi is a dolgunkat tesszük. Nem kell megsértődni!

HORN GYÖRGY: Nem sértődöm meg, csak azt mondom, egyszerűen nem volt más választásunk.

DR. TRENCSÉNYI LÁSZLÓ: Remélem, amit csinálunk, nem az állami vizsga rendjének megzavarása... *(Derültség.)*

ELNÖK: Sipos úr jelezte, hogy szeretne valamit mondani.

HORN GYÖRGY: Ennyi történt. Azt kell mondani, hogy az OÉVB előterjesztését az OKNT nem támogatja, mert nincs tájékoztatva. Erről kell akkor szavazni. Ezt lehet.

SIPOS JÁNOS: Egy dolgot szeretnék kérdezni az OÉVB állásfoglalásával kapcsolatban. Nem derült ki számomra egyértelműen, hogy az OÉVB azt támogatja-e, hogy a szerzett pont és a többletpont kiszámítása egy vizsgateljesítmény alapján történjék a régiék és az újak esetében is, vagy csak azt, hogy a régiék esetében így történjék. Mert az idén az újaknál is megvolt ez a lehetőség.

HORN GYÖRGY: Csak azért az emelt szintű érettségiért adható többletpont, amiből a felvételi eredményt kiszámítják.

SIPOS JÁNOS: Nem derült ki, hogy az OÉVB mind a kettőt elutasította-e, a régit és az újat is.

HORN GYÖRGY: Azért jár pont, amiért szerzett.

SIPOS JÁNOS: Mind a kettőnek volt eddig.

HORN GYÖRGY: A jegyzőkönyvben egyértelmű lesz.

ELNÖK: Dobos Krisztina!

DR. DOBOS KRISZTINA: Én nagyon morózus vagyok, és el kell mondanom, hogy azt gondolom, az OKNT lebecsülése, hogy az OÉVB nem tartott minket annyira fontosnak, hogy az alapanyagot megmutassa, csak a véleményét lehetett meghallgatni. Én azt gondolom, hogy ez úgy, ahogy van, elfogadhatatlan számomra. Annál is inkább, mert júniusban hoztunk határozatot, hogy az érettséggel és a felvétellel kapcsolatos értékelést szeptemberben tegyük meg, pont a diákok érdekében. Nem októberben, nem novemberben: szeptemberben, hiszen változtatás lesz. Most erre kaptunk egy véleményt, és meg kell mondanom, hogy személyesen nagyon sértőnek tartom, amit csinált azzal, hogy tájékoztat minket, mi történt. Nem érdekel engem. Szeretném látni a rendeletervezetet, szeretném látni a módosításokat, és annak a hatását. Erről pedig igazából egyáltalán nem volt szó.

HORN GYÖRGY: Én ezt nem vitattam egy pillanatra sem, Krisztina!

DR. DOBOS KRISZTINA: Köszönöm szépen, akkor egyetértünk.

Én azt gondolom, hogy le kellene zárni, és azt kellene mondani, hogy ez elfogadhatatlan.

HORN GYÖRGY: Én csak azt kértem, legyen jogom arra, hogy elmondjam, mi történt. Ennyi az egész.

ELNÖK: Farkas Pista!

FARKAS ISTVÁN: Én a János szavához hadd mondjak egy – azt gondolom, használható – ötletet. Nem lehet az egyetemre bejutás lutri kérdése. Van olyan diák, aki ráhajtott a nyelvvizsgákra, van, aki ráhajt az emelt szintű érettségikre. Hogy utólag mit számol az OM, az lutri.

Régen is volt ilyen, az én boldogult fiatal koromban, hogy volt két számítási mód, és ami kedvezőbb volt a „honvéd”-nak, azt számolták be. Nagyon fontosnak tartom. Ha valaki brusztol, dolgozik, és később mégsem az a ló a nyertes... Ilyen nincs! Nyilván nem rossz szándékot tételezek föl. Lehesse több számítási módszer, és a jelöltnek a jobbikat számítsák be.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagy Jóska!

NAGY JÓZSEF: Javaslatom van. Az a javaslatom, hogy ezt most ne tárgyaljuk tovább, de azért reagálnék arra, amit mondtál. *(Derűltség. – Dr. Szenes György: Ez jó javaslat!)*

Ez az érettségi úgy rossz, ahogy van: túl bonyolult, átláthatatlan és működtethetetlen. Viszont van. Tehát bizonyos korrekciókat feltétlenül végre kell hajtani. Ezeket a korrekciókat te elsoroltad, de ezeket mi most nem tudjuk megvitatni. Lehetetlen!

SIPOS JÁNOS: Szeretném hangsúlyozni, hogy nem az érettségivel kapcsolatos korrekciókat ismertetett Bakos Károly úr és Horn György úr, hanem a felvételi eljárással kapcsolatos korrekciókat. Ez két nagyon különböző dolog. *(Zaj.)*

NAGY JÓZSEF: A korrekciókat meg lehet majd vitatni, hogyha elénk kerül. Az után valóban magához az érettségi rendszerhez hozzányúlni, vagy a felvételi rendszerhez hozzányúlni most nem lehet. Ezt ki kell bírni egypár évig, de dolgozni kell azon, hogy egyszerű, átlátható, biztonságosan kezelhető érettségi és felvételi legyen. Most egyiket sem elégíti ki, de ez van, tehát korrigáljunk rajta, amit lehet. Legközelebb vitassuk meg!

ELNÖK: Báthory Zoltán!

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Szeretnék tiltakozni az ellen a magatartás ellen, hogy valaki azt sugallja – mellettem ülő jó barátom -, hogy valami teljesen rossz, mintha ezt mindannyian így gondolnánk.

NAGY JÓZSEF: Én így gondoltam, így szavaztam. Nem tudom, te mit szavaztál, de én tiszteletben tartom azt, amiről te szavaztál.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Úgy beszélsz, mintha mindannyian egyetérténék veled. Én például nem értek egyet veled.

NAGY JÓZSEF: Tudom.

ELNÖK: Szenes György!

DR. SZENES GYÖRGY: Szerettem volna két mondatot szólni ebben a témában. *(Nagy József és dr. Báthory Zoltán a háttérben folytatja vitáját.)*

Ez két külön álláspont. Meg kell mondanom, amikor erről szavaztunk, a többség abban volt, hogy nem jó, mégis bevezették. De erről most ne kezdjünk vitát! Amikor az OKNT-hez került, mi elutáltuk ezt az egészet – hogy finoman fogalmazzak. Ketten-hárman úgy szavaztak,

hogy igen, de a döntő többség azt mondta, hogy nem jó – de ne erről vitatkozzunk, mert koncepcionális kérdéseket az Országos Érettségi Vizsgabizottság nem tárgyalta. A jogbiztonság miatt ami hatályos most, az működik, addig működik, ameddig az oktatáspolitikai így kívánja, és nem akar távlatokban ezen változtatni.

Egy dologban szeretném Gyurit kiegészíteni. Abban állapodtunk meg, hogy az érettségi hosszú távú koncepciójáról fogunk egy vitát tervezni még ebben az évben az OÉVB égisze alatt, de arról most egyelőre nem fogunk itt... *(Nagy József: Nincs értelme most tervezni.)* Így van.

A második kérdés... Végtelenül sajnálom, hogy az Országos Köznevelési Tanács tagjai nem kapták meg az alapanyagot, csak a hat OÉVB-tag. Ez valószínűleg szervezési probléma lehet csak, mert ebben az égvilágon semmi titkos nincsen. Hogy miért nem lett kiküldve, azt tényleg nem tudom, ennek ellenére véleményt kell róla mondani ahelyett, hogy nem foglalkozunk vele, tudniillik a gyerekek alapvető érdeke az, hogy azokat a minimális módosításokat, amelyekre részben az Alkotmánybíróság kötelezte a minisztériumot, részben a működésben azokat a problémákat, amelyeket feltétlenül már most módosítani kell, megtegyük. Azt érzékelték az Országos Érettségi Vizsgabizottság, hogy ami itt előterjesztésként megjelent, az teljesen korrekt, a meglévő - jó vagy rossz - rendszernek azt a minimális módosítását teszi szükségessé, hogy működőképes legyen, és minden nagyobb zavartól mentesen lehessen a felvételi vizsgát lebonyolítani. Nem az érettségi vizsgát, mert az most egy más kérdés.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Vágó Irén!

DR. VÁGÓ IRÉN: Hogy most ez tényleg mennyire a mi asztalunk, mennyire nem, vagy mennyire tartalmi, mennyire nem? Arról tényleg nem feledkezhetünk meg, hogy itt százezer gyerek sorsáról van szó. Ezért azt kérdezem tisztelettel, hogy milyen fajta számítások vannak, történetek, milyen kutatások fogják elemezni azt, hogy ennek a rendszernek milyen hatása volt, mely rétegeket segített, mely rétegeket sújtott, milyen iskolatípusokat, képzési programokat és egyebeket. Ezen a rendszeren úgy változtatni, hogy láttuk, meg tapasztaltuk, meg úgy tűnik, hogy, meg valaki egyszer ebbe kötött bele, akkor arra mondtuk, és a többi, ez iszonyatosan nagy felelőtlenség. Kérdezem, hogy megvannak-e ezek a tervek, elindultak-e ilyen vizsgálatok, és ezek a jelenlegi változtatások ilyenekre épülnek-e.

Köszönöm.

ELNÖK: Hadházy Tibor!

DR. HADHÁZY TIBOR: Rögtön erre a kérdésre én nem tudom a választ, és nem is vagyok illetékes, hogy válaszoljak rá, de azt tudom, hogy az OKI honlapján rendszeresen azok a statisztikai közlések, amelyekből bizonyos következtetéseket le lehet vonni. Én is le tudok vonni belőlük a nyíregyházi főiskolára vonatkozó következtetéseket, és így világosan tudom, hogy 67 jelentkező volt a 11 500-ból, aki emelt szintű érettségi vizsgára ment, vagy tudom azt, hogy negyedrésze volt a jelentkezőknek, aki korábban érettségizett, mégis a bekerültek harmada a korábban érettségizettek közül került ki. Ez csak egy megjegyzés volt Irénke kérdésére.

Bakos úr előterjesztésével kapcsolatban úgy tudom, hogy van egy felvételi kormányrendelet, ami előírja azt is – és gondolom, erre vonatkozott a harmadik javaslat –, hogy két év az az idő, amíg meg kell jeleníteni a felvételi tájékoztatóban a változást, az átfutási ideje ezért néhány javaslatnak, pontosabban kettőnek 2008. Ugye, jól értettem? *(Bakos Károly: Igen.)* Az elsőként elhangzott javaslat, a 2006-ra vonatkozó javaslat az alkotmánybírósági elvárásnak megfelelő javaslat. Az Alkotmánybíróság valahogy úgy fejezte ki – nem tudom pontosan –, hogy nem történt törvénysértés, de bizonyos esélyegyenlőségi probléma van. Ez ezt próbálja megítélésem szerint simítani.

A nyelvvizsga-pontszámértékre vonatkozó javaslattal kapcsolatban a következőket érzekelem. Most 144 volt az elérhető maximális pont. Egyértelműen olyan szándék nyilvánul meg, hogy ez lejjebb kerüljön egy kicsit. Azt megint csak tudom az anyaintézményemről, hogy 18-cal növekedett drasztikusan a ponthatár, a többi nem nagyon, satöbbi, satöbbi. Ezek érdekes adatok. Azon viszont el kell gondolkozni, hogy a nyelvvizsga megszerzéséért erőfeszítéseket tett tanulók, amely erőfeszítés a szüleiknek anyagi befektetést is jelentett, bizony itt most néhány pont – a 15 pont, amit most hallottam először, már jobb, mint a 10 pont, a 10 már drasztikusabb lépés lett volna – veszteséggel számolhatnak, akik ebbe már belefeccöltek munkát is, pénzt is.

Viszont én nem hallottam azt a javaslatot – és most tisztelettel meg is kérdezem –, amit a miniszter úr a tájékoztatójában említett, hogy az FSZ-képzések 60 minimális pont bekerülési határát fixen hagyva 78-ra szándékoznak emelni 72 helyett. *(Bakos Károly: Benne van, csak kifelejtettem.)* Ez szintén azt szolgálja, amit az előbb mondtam, hogy a felső részt lejjebb vegyünk egy kicsit, az alsó részt emeljük, tehát szűküljön ez a sáv. Ebből a szempontból is megnéztem az intézményünket. Ez érintené a nyíregyházi főiskolát, mert voltak olyan szakjaink, ahol 78 alatt voltunk. Hangsúlyozom, nem biztos, hogy ilyen, abszolút intézményre szabott megjegyzéseket kell tenni, csak az OKNT tájékoztatására mondom, hogy ez például érint minket létszámszerűen, ebből következően a finanszírozás tekintetében is.

Köszönöm.

ELNÖK: A következő dilemma előtt álltunk. Azért került át októberre előzetes terveink ellenére szeptemberről a kétszintű érettségi szakmai tapasztalatainak vitája, mert nem készült el, nem összegződött az ország különböző részeiről beérkezett mérések, jelentések alapján egy ilyen anyag. Most rákérdeztem Sipos úrnál; az októberi ülést megelőzően az összes érettségi tapasztalatról korrekt, írásos, számadatokkal ellátott tájékoztatót fogunk kapni, tehát módunk lesz ezt érdemben tárgyalni. Szeptemberre – főleg, mert korai az ülés a mai, 8-i dátummal – nem tudott időben elkészülni, mert annak akkor augusztusban, a szabadságolások kellős közepén kellett volna meglenni. Ez a magyarázat, nem pedig elvi oka van annak, hogy ez tolódik.

A másik: ennek az előterjesztésnek a meghallgatásával szeretném a magam álláspontját elmondani. Ez nem az OKNT klasszikusan értelmezett tartalmi szabályozási problematikájához tartozik. Fontos a véleménynyilvánítás. Csak szeretnék emlékeztetni arra, amit már Szenes György is említett, hogy amikor a kétszintű érettségire vonatkozó miniszteri javaslat elhangzott, az OKNT nem értett vele egyet, de ez nem járt azzal, hogy a miniszter nem vezethette be. Most tehát az a kérdés, amit Friss Péternek is feltettem, hogy ez mennyire égető, vagy ezt az egész anyagot most - ahogy Márta is, Krisztina is mondta - tegyük ad acta, és vegyük elő a legközelebbi alkalommal. Ezt is mondhatjuk, de ez akkor is él, érvényes. Nem tudom, ezért kérdezem most fennhangon, hogy mely időpont az, amikor a teljes írásos anyag ismeretében, az OKNT ezt még megvitatta, módosító javaslatokat tehetne esetleg ahhoz, amit egyébként a dologban teljesen kompetens OÉVB élénk terjesztett.

Meddig mehet ez el? Mert akkor csináljunk egy rendkívüli OKNT-ülést, vegyük ezt az egyetlen napirendet, határozzuk el, hogy maximum két órát ülünk egyszerre, és mondjátok meg, hogy meddig lehet ezen kérőzni.

FRISS PÉTER: Szerintem nem fér bele.

SIPOS JÁNOS: Azt szeretném hangsúlyozni, hogy az alkotmánybírósági határozat a minisztériumot kötelezi arra, hogy ebben a naptári évben bizonyos elemeket megváltoztasson a felvételi kormányrendeleten. Szeretném hangsúlyozni, hogy a felvételi eljárásról van szó. Az, amit az Országos Érettségi Vizsgabizottság megtárgyalt – hangsúlyozva, hogy a hatályba léptetés ideje 2006-ban csak azokat a pontokat érinti, amelyek az egész érettségi, felvételi rendszer lényegét nem befolyásolják. 2008-tól lennének még olyan változások, amelyeket a

most 10.-eseknek a középszintű-emelt szintű csoportokba való jelentkezéskor, tavasszal, tudniuk kell. Úgy hiszem, az Országos Köznevelési Tanács minden nehézség ellenére akkor dönt bölcsen, ha a fiatalok számára a lehető leghamarabb tudjuk közölni, hogy mik a szándékok, hiszen azok a gyerekek, akik a 11-12. évfolyamra járnak, az ilyen minimális változásokra is érzékenyen fognak reagálni.

ELNÖK: Magyarán?

SIPOS JÁNOS: Én arra kérem a Köznevelési Tanácsot, hogy úgy, mint más esetekben, máskor, a saját szmsz-ében meglévő felhatalmazással, bizalommal legyen az Országos Érettségi Vizsgabizottság javaslata iránt.

ELNÖK: Dobos Krisztina emelte a kezét.

DR. DOBOS KRISZTINA: Szeretném jelezni, hogy nem kérőzni szeretnék, hanem tárgyalni szeretnék. Én azt gondolom, elnök úr, hogy ez egy olyan fontos kérdés, amiben szívesen ülök le tárgyalni, amikor összehívják a Köznevelési Tanácsot. De azt kell mondanom, úgy tudom, államtitkár úr, hogy az Alkotmánybíróság december 31-éig adott határidőt. Viszont nagyon határozottan kötelezte arra, hogy a jogszabályt megváltoztassa. Nem apróságról van szó. Pontosan azért nem apróság, mert az Alkotmánybíróság meg sok mindenki érzékelt problémákat. A változtatás tehát nem apróság, hanem komoly. Teljesen egyetértek abban, hogy minél előbb kapják meg a fiatalok, hogy tudják, mik a lehetőségek. De hogy az OKNT látatlanban azt mondja, hogy ezt elfogadja, azt gondolom, most nem lehet. Én voltam olyan tanácskozáson, amikor elhangzott az a mondat a minisztérium illetékes vezetőjétől, hogy az OKNT nem tett föl kérdéseket az érettségivel és a felvétellel kapcsolatban. Igenis, szeretnék látni és megtárgyalni.

Nem tudom elfogadni, és adott esetben befejezettek is tekintem a dolgot, mert ha ez így megy tovább, akkor semmi értelme nincs, hogy itt beszéljünk.

ELNÖK: Horn Gyuri!

HORN GYÖRGY: Én arra kérem elnök urat, hogy függetlenül az eljárás menetétől, a szeptemberi rendkívüli ülés időpontját jelölje ki, ülünk le, nézze át a OKNT. Erre három okom is van. Az egyik, hogy azt gondolom, tényleg hibát követett el valaki – nem tudom, kicsoda -, hogy ezt az előterjesztést az OKNT tagjai nem kapták meg. Egyébként rajta van az OM honlapján, és nem új, a sajtó is közölte ezeknek a változásoknak a tervezetét. Hogy ez közben alakul vagy nem alakul, nem tudom.

Én azt kérem, hogy az OKNT-nek legyen egy ülése az elkövetkező hetekben, amikor ezt a kérdést megtárgyalja.

A másik, amit tisztelettel kérek, hogy ami miatt megkért az elnök úr, hogy mondjam el: egyetlen bizottság ülése sem volt olyan ezidáig, amire az a kérdés fölmerült volna, hogy tájékoztathatja-e a bizottság elnöke az OKNT-t az ott elhangzottakról. Nem tartalmi, hanem ügyrendi kérdésnek gondolom, hogy ha az OKNT nem ért egyet a változtatásokkal, ez az OKNT szíve joga. Hangsúlyozom még egyszer: elmondtam, hogy az OÉVB nagyon megosztott volt. Nincs szó arról, hogy az OÉVB egyértelműen támogatta a változásokat, hanem arról van szó, hogy vagy kis többséggel vagy éppen csak hogy támogatta. Olyan is volt, amit elutasított.

Egyáltalán nem vagyok ellene, sőt, kérem, legyen ilyen, csak nem értem. Hogyha egyszer a bizottság megtárgyalta, megvitatta, és azt mondja, hogy ez így van...

DR. POLINSZKY MÁRTA: Horn Gyurinak szeretném azt válaszolni, lehet, hogy ez főt van a honlapon, megtalálható itt-ott-amott, de ez a téma nem volt a mai napirenden. Ha utána akartam volna nézni, akkor se tudtam volna, ugyanis nem napirendi pont.

HORN GYÖRGY: Én erről nem tehetek ! Nem én csináltam!

DR. POLINSZKY MÁRTA: Neked mondom, hogy ha úgy véled, el lehetett volna olvasni, arra nekem ez a válaszom.

A másik válaszom pedig az, hogy nagyon nehezen tudok értékelni egy olyan bizottsági véleményt, ami láthatóan nem egy egyoldalú kis anyaghoz szól, és nem látom az alapanyagot, amiről a bizottság véleményt mond. Ennyit szerettem volna mondani.

LISKÓ ILONA: Pláne, ha ilyen megosztott.

ELNÖK: A következő magyarázattal tartozom:

Amikor a napirendet összeállítottuk, első körben, nem szerepelt a napirenden. Pótlólag érkezett egy cím - az anyag címe - de maga a tárgyalandó dokumentum még nem volt meg. Ezért nem tudtuk kiküldeni.

Tehát a Gyuri javaslatát nagyon racionálisnak tartom, Dobos Krisztina aggodalmát nagyon jogosnak tartom. Javaslom, hogy mához egy hétre tartsunk rendkívüli OKNT-ülést – a csütörtököket úgyis mindig tisztelettel kértem ilyen esetekre szabadon hagyni. Ez maximum két óra. Azt kellene csak megmondani a jelenlévőknek, hogy tízkor kezdve, tizenkettőre befejezve a jobb, vagy egy kora délutáni időpont. Határozzuk el!

DR. DOBOS KRISZTINA: KOMA-ülés lesz. *(Többen: Kora délután!)*

ELNÖK: Kinek nem jó, hogyha 14 órára tesszük. Mához egy hétre, 15-én.

HORN GYÖRGY: Nekem fél négykor el kell mennem. Legyen fél kettő!

ELNÖK: Fél kettő – a KOMA gyorsabban befejezi. Van kifogás a fél kettes kezdés ellen?

DR. SZENES GYÖRGY: Kifogásom nincs – csak nem leszek itt.

HORN GYÖRGY: Meg kellene nézni, hányan leszünk itt!

ELNÖK: Miután ennek a dokumentumnak az elfogadása nem az egyetértési joghoz kötött, tehát záródhat az OKNT ülése úgy is, hogy a jelenlévők ilyen és ilyen arányban szavaztak róla. A nem jelenlévők is szavazhatnak róla, küldhetnek írásos véleményt, amelyet bedolgozunk. *(Közbeszólások.)*

Tudtok-e egy olyan csütörtököt – például egy héttel később -, amikor nagyobb remény van, hogy mindenki itt tud lenni?

BAKOS KÁROLY: Elektronikusan kiküldjük, és mindenki hozzászólhat egy héten belül – ez így nem működik? Vannak olyan bizottságok, ahol ez tud működni.

ELNÖK: Én szeretném ezt vegyesen: aki el tudna jönni 15-én fél kettőre, tisztelettel kérem, hogy legyen itt. Aki akadályoztatva van, szíveskedjék elektronikusan megküldeni a véleményét. Amikor összefoglaljuk egy közleményben az OKNT véleményét, akkor abban korrektül úgy fogok fogalmazni, hogy a jelenlévő 16 fő véleménye így oszlott meg, és a beérkezett elektronikus vélemények pedig ezt és ezt tükrözik.

KOSINSZKY ZSUZSA: Esetleg ma küldenék egy e-mailt minden OKNT-tagnak, hogy jövő héten csütörtökön rendkívüli ülés lesz, és akitől nem kapok választ holnap reggelig, azt

megkeresem telefonon. Ily módon abszolút nyilvánvalóvá válhat már holnap délelőtt, hogy a jövő csütörtöki ülés határozatképes-e, avagy sem. *(Közbeszólás: Nem kell határozatképesnek lennie. – Zaj. – Közbekezdés: Miért nem tartjuk délelőtt?)*

ELNÖK: Délelőtt jó?

DR. VÁGÓ IRÉN: Elnök Úr! Nem lehetne internetes lekérdezéssel a két időpontot felajánlani, és megnézni, hogy melyiken lennénk többen?

ELNÖK: Akkor a két időpont a délelőtt és a délután, ezek az alternatívák. *(Egyeztetés.)*

DR. SZABADOS LAJOS: Az anyagot is ki kell küldeni.

ELNÖK: Ezt akár ebben a pillanatban megkapod; mielőtt távozol, ezt az anyagot oda tudjuk adni.

KOSINSZKY ZSUZSA: Igen, a TTB tagjainak az ülés végén oda tudom adni, a többieknek pedig e-mailen elküldöm.

ELNÖK: Tehát a délelőtt nem alternatíva, mert többen nem érnek rá.

DR. VÁGÓ IRÉN: A következő csütörtököt is meg kellene nézni, tehát a két csütörtököt. *(Helyeslések.)*

ELNÖK: Akkor döntöttem: az OKNT-ülés szeptember 22-én, 10 órakor lesz, azzal a limittel, hogy 12-ig be fogjuk fejezni. Ehhez képest aki nem tud itt lenni, attól pedig e-mailen kérünk az anyagról véleményt. Aki itt van, az kézhez kapja a sokszorosított példányt, aki nincs itt, annak pedig elektronikusan kiküldjük. Akkor ezt elfogadjuk? *(Bólogatások.)* Igen.

LISKÓ ILONA: Csak egy kérdésem lenne Jánoshoz. Lehetne-e válaszolni Irénnek arra a kérdésre, hogy akar-e a minisztérium egy alapos és részletes, nem az OKÉV által készített - amelyikben még az sincs benne, hogy hány gyerek tett kétszintű érettségit egyáltalán -, hanem tényleg egy alapos, a felvételre gyakorolt hatását, különböző helyzetű gyerekekre, különböző helyzetű iskolákra gyakorolt hatását vizsgáló elemzést készíttetni a meglévő anyagokból, és azt idehozni az OKNT elé? Igaza van Irénnek abban, hogy most benyomások alapján, a sajtó alapján meg különböző tiltakozások alapján tudunk mi viszonyulni ahhoz, hogy hogy történt meg mi történt, de jó lenne ezeket a változásokat egy kicsit szakmai...

ELNÖK: Ezt kérdeztem meg Sipos úrtól itt suttogva, hogy az októberi ülésre tudunk-e egy részletes elemző, a minisztérium által fémjelzett, és nem egyszerűen egy OKÉV-anyagot... *(Liskó Ilona: Nem fémjelzett, csak rendelt.)* Mindegy - aláírt. Tehát az októberi ülés egy ilyen típusú elemzésre alkalmas fog adni, és ezt megelőzően készül el egy olyan dokumentum, amit önök kézhez fognak kapni. Ez alkalmas lesz egy ilyen szintű elemző vitára. Ha nem alkalmas, nem tárgyaljuk – mondom fenyegetően.

SIPOS JÁNOS: Az biztos, hogy nem fog minden igénynek megfelelni. Kizártnak tartom, hogy manapság érettségi, felvételi ügyben bármilyen tájékoztató anyag minden igénynek megfeleljen, de igyekszünk a lehető legteljesebb értékelést adni.

ELNÖK: Én ezt holisztikusan kitágítanám: még soha semmilyen tárgyban nem készült olyan előterjesztés, ami minden igénynek megfelelt volna. *(Közbeszólásra:)* Azért, mert megalkudtunk, hogy noha nem felel meg minden igénynek, elfogadjuk. De ez tréfa volt.

Ezt a pontot lezártuk, Horn Gyurinak köszönjük a tájékoztatást, és a téma folytatódik 22-én.

A kérdésem a következő: ki marad itt, ha továbbfolytatjuk az ülést, a feladatterv megvitatására? De azt hiszem, már nem leszünk határozatképesek. *(Zaj.)*

(Jelzésre:) Elnézést. Van még előttünk egy nagyon rövid dokumentum a tanév rendjéről. Az előterjesztőé a szó.

CZÍMER LÁSZLÓ: Tisztelt OKNT! Nagyon röviden szeretném elmondani, hogy a 2005/2006. tanév rendjéről szóló 11/2005-ös rendelet módosítására azért került sor, mert a Belügyminisztérium ragaszkodott ahhoz, hogy már a korábban véleményezett és elfogadott kormányrendeletben megfogalmazott jegyzői feladatokat részletesen jogszabályban is rögzítsük. Tehát nem elegendő nekik egy sillabusz a jegyzők számára, hanem azt szeretnék, hogy jogszabályban is legyen benne; ezért került sor ennek a módosítására, amit a 2. számú melléklet tartalmaz. Ebben tételesen fel van sorolva, hogy a körzetközponti jegyzőnek mik a feladatai az érettségi tételek őrzése, átadása, ellenőrzése során, és az iskolaigazgatónak vagy képviselőjének mik a feladatai ebben a menetben.

Azért kértem az elnök urat, hogy erről még legyen szó, mert ennek meg kellene jelenni ahhoz, hogy az okmányirodákkal rendelkező területek jegyzőinek fölkészítésekor ezt már tényként tudjuk eléjük tenni. Szeptember végén fogjuk őket felkészíteni. Az előzetes felmérésünk szerint mintegy 130-150 körüli azoknak a jegyzőknek a száma, akiknek a területén kijelölt iskola lesz, tehát szerepük lesz az érettségi bonyolításában.

Köszönöm.

ELNÖK: Szabad úgy értelmeznem, hogy akkor most koncentráljunk a 4. számú mellékletre?

CZÍMER LÁSZLÓ: Igen. A táblázatoknál annyi van, hogy a „latin és héber” helyett „latin nyelv és héber nyelv” került bele, tehát ilyen jellegű pontosítások vannak a táblázatban. Illetve a nemzetiségieknek volt egy olyan kérése, hogy a nemzetiségi nyelv és irodalom alatt tüntessük fel, hogy ez a nemzetiségi nyelv érettségije is, tehát ez egy pontosítás. A lényeges a 2. számú melléklet, amely a körzetközponti jegyzők feladatait, illetve az igazgatók feladatait taglalja az érettségi megkezdése előttig.

ELNÖK *(A terembe visszaérkező dr. Dobos Krisztinához):* Dobos Krisztina nem volt itt. Hogy tudja, miről van szó: a 4. számú mellékletet nézzük, ami a mostani anyag 2. számú melléklete, ezt érinti a változás.

Szenes György!

DR. SZENES GYÖRGY: Mint ebben érintett, ezt nagyon korrektnek tartom, reméljük, hogy zűrzavar nélkül lebonyolítható. Engem azonban nemcsak a 4. számú melléklet érdekel, hanem van egy olyan, amelyik a tantárgyakat felsorolja.

Amennyiben a szakmai előkészítő tantárgyakat két órakor kezdjük, nem lehet befejezni 6 óráig az érettségi vizsgát. Kértük több menetben is, hogy cseréljen helyet a cimbalmos a kigyóbüvölővel, vagyis reggel 8 órakor kezdődjenek ezek a tantárgyak, mert akkor az emelt szintű 5 órás érettségi vizsgát is be lehet fejezni addig. Azt hiszem, ennek a párja, ha jól látom, pont fölötte van: a biológia. Semmi közük egymáshoz, mert aki szakmai előkészítőből megy, biológiából valószínűleg nem. Ezt kérném szépen megcserélni, különben nem tudnak a szakmai előkészítőből vizsgát tenni a gyerekek.

FRISS PÉTER: Elképzelhető, hogy egészségügyi szakközépiskolában igen. Meg kell nézni.

DR. SZENES GYÖRGY: Azt lehet, de több tízezres nagyságrendű a szakmai előkészítő tárgyból vizsgázó gyerekek száma. Erről szól a dolog.

HORN GYÖRGY: Nekem is a 3. mellékletbe lenne: a gazdasági ismeretek mint általános műveltségi tárgy nincs a listában. (*Dr. Szenes György: Szakmai előkészítő.*) De közismereti tárgy. Nem szerepel egyiknél sem: sem a február-márciusban, sem a május-júniusban.

Én a jegyzők dolgához nem értek tisztán, de volt egy olyan dilemma az igazgatók teendőinél, hogy mi az „elérhető körzet”. Mindenki számára világos, miről beszélek? Az igazgatók reggel sorba álltak Budapesten a Fáy úton. Arról van szó, hogy ne kelljen már megint reggel ötkor odaállni. Itt arról van szó, hogy ugyanazt a rendszert kívánja megcsinálni, most már tartósan a minisztérium, amit a válsághelyzetben üzemeltetett. Ez működik, csak ennek voltak előfeltételei. Azt gondolom, hogy ezt viszont a jogszabályban is rögzíteni kell. Nemcsak bizalmatlanság – bár az is. Annyira nem vagyunk jóba, hogy esetleg aznap derüljön ki, vagy azon a héten, hogy még sincs garantálva, hogy nem kell az igazgatóknak 30 kilométert menni, nem kell reggel ötkor sorba állni.

Kérem tehát, hogy a jogszabályba kerüljön be, mit kell megszervezni – nem tudom, kinek, az OKÉV-nek, a körzetben a jegyzőnek -, hogy az elérhető távolságnak legyen valami definíciója, az iskolaszámnak, dolgozatszámnak legyen valami definíciója. Ráadásul hosszú időn keresztül minden reggel fél ötkor kell felkelni, elmenni oda, sorba állni... Nem azért, mert öreg emberek és nem öreg, de azért nem is nagyon fiatal hölgyek az igazgatók, de szeretném, ha jogszabályba kerülne.

ELNÖK: Ez elfogadható?

CZÍMER LÁSZLÓ: Szeretnék erre valamit mondani. A körzetközponti jegyző nem kistérségi jegyzőt jelent. A jogszabály a korábbi módosítása megjelölte azokat a jegyzőket, akik okmányirodát működtetnek – ilyen kétszázötvenvalahány van. Mi ehhez igazítottuk – nem mi, az OKÉV -, és húsz kilométeren belül van minden iskola az adott okmányirodához kapcsolódóan. Abból az értesítésből, amit az okmányirodával rendelkező jegyző kiküld az iskolaigazgatónak, hogy egyrészt mikor jöjjön tételellenőrzésre, másrészt a tételekért mikor jöjjön, az igazgató számára egyértelműen ki fog derülni, hogyha nem tudja, melyik okmányirodához tartozik.

HORN GYÖRGY: Én csak annyit kérek, hogy a jogszabályban valami módon kerüljön be erre garancia.

CZÍMER LÁSZLÓ: Budapesten minden kerületben van okmányiroda, tehát nem lesz többet Fáy utca és egyéb, hanem mindenki a maga kerületébe fog menni, fenntartótól függetlenül.

FRISS PÉTER: Neked kétszáz métert kell menned.

HORN GYÖRGY: Én tudom, hogy hol van a III. kerületi okmányiroda, azzal nincs probléma: még kétszáz méterre sincs.

CZÍMER LÁSZLÓ: A mellékletekre, ami észrevételt tettek, feltétlenül megnézzük. Egyszer erről már egyeztettünk a szakképzéssel, a reggel 8 órás kezdésről, akkor egy módosítást be is vittünk az előző 100-asba. Ezt megnézzük.

Meg kell néznünk Péterrel közösen, hogy a biológia nem ütközik-e például az egészségügyi szakközépiskolások esetében. Ezt a részét is megoldjuk.

DR. SZENES GYÖRGY: Lehet más napra is tenni, csak legyen megoldva.

CZÍMER LÁSZLÓ: Csak az ne ütközzön neki egy másiknak. Nem annyira egyszerű a mozzgatás.

ELNÖK: Köszönöm. ezt a napirendet lezártuk. Én annyival tartozom, hogy az előző, a törvényjavaslat megtárgyalásáról szóló napirend végére mondjak valami OKNT-állásfoglalást, aminek nincs jóváhagyási értéke. Körülbelül ezt a szöveget javaslom, hogy az OKNT az előterjesztett törvényjavaslatokat megtárgyalta, megköszönte az előterjesztők részletes tájékoztatóját a törvényjavaslat módosításának értelméről és indokáról. Alapvetően egyetértett a törvénymódosítások legfőbb tendenciáival, több kérdésben azonban korrekciós és kritikai megjegyzéseket, véleményt hangoztatott. Pont. Ez tükrözi a valóságot.

HORN GYÖRGY: Kellően semmitmondó.

ELNÖK: Hát mit tudunk mondani? Erre azt tudom mondani, hogy a jegyzőkönyvből föl fogom sorolni, hogy ebben a kérdésben volt vita, és ebben nem. Nincs jelentősége, csak hogy valami ámen legyen a mondat végén.

Köszönöm a jelenlétet.

(Az ülés végének időpontja: 13 óra 47 perc)

Tartalomjegyzék

Napirend előtt.....	4
<i>Kitüntetettek köszöntése.....</i>	<i>4</i>
<i>Loránd Ferenc felköszöntése.....</i>	<i>4</i>
Általános bevezető.....	4
A közoktatást érintő egyes törvények módosításáról.....	4
<i>Jekkel Antal tájékoztatója a szakoktatást érintő módosításokról.....</i>	<i>4</i>
<i>Friss Péter tájékoztatója a közoktatást érintő módosításokról.....</i>	<i>6</i>
<i>Kérdések.....</i>	<i>7</i>
<i>Válaszok az elhangzott kérdésekre.....</i>	<i>13</i>
<i>Hozzászólások.....</i>	<i>18</i>
Farkas István ügyrendi javaslata.....	27
<i>Határozat a \.....</i>	<i>27</i>
A felvételi eljárás egyes elemeinek változtatása.....	27
<i>Bakos Károly szóbeli előterjesztése.....</i>	<i>27</i>
<i>Horn György beszámolója az érettségi bizottság tárgyalásáról.....</i>	<i>29</i>
A tanév rendjéről szóló rendelet.....	38
<i>Hozzászólások.....</i>	<i>38</i>